

Challenges in Learning and Promoting Academic Achievement through Effective Teaching Strategies: A Phenomenological Study of Elementary Teachers' Experiences

Samira Izadimanesh¹, Touran Soleimani^{2*}, Eisa Jafari³, Fereshteh Pourmohseni Kaluri³

1. Department of Educational and Psychological Services, Ard.C, Islamic Azad University, Ardabil, Iran

2*. Department of Educational Studies and Curriculum Planning, Ard.C, Islamic Azad University, Ardabil, Iran (Corresponding Author). tsoleimani@iau.ac.ir

3. Associate Professor, Department of Psychology, University of Payame Noor, Tehran, Iran.

Citation (APA): Izadimanesh, S. & et al. (2025). Challenges in Learning and Promoting Academic Achievement through Effective Teaching Strategies: A Phenomenological Study of Elementary Teachers' Experiences. *The journal of research in elementary education*, 8(1), 1-24.

<https://doi.org/10.48310/REEK.2025.20639.1739>

ARTICLE INFO

Keywords:

Teaching strategies, learning challenges, academic achievement, Elementary Education, Phenomenology

Received: 2025-09-01

Edited: 2026-12-20

Accepted: 2026-12-21

Available: 2026-12-21

ABSTRACT¹

Background and Objectives: Background and Objectives: This study was conducted to identify effective teaching strategies in overcoming learning challenges for the academic progress of elementary school students.

Methods: This study was conducted with a qualitative phenomenological (interpretive) approach and semi-structured interviews were used to collect data. Participants included 17 exemplary and successful teachers with at least five years of teaching experience who were selected through purposive sampling. Data were analyzed through coding. To ensure content validity, interview questions were reviewed and approved by several heads of educational groups and professors of education at Farhangian University. Also, to increase the validity of the findings, the initial coding results were shared with some of the participants and experts in the field of teacher education. In order to ensure reliability, the coded data were reviewed and compared several times by the researcher and an independent coder, and the analyses were also reviewed by other researchers. The agreement coefficient between coders was 0.76 based on Cohen's agreement coefficient.

Findings: The findings of the study reveal that a total of 167 initial codes (basic concepts), 17 organizing themes, and five overarching themes were extracted. Based on these results, teachers' use of effective instructional strategies—including thinking-skills strategies, technology-based instructional practices, direct instruction methods, and activity-based learning approaches—can play a significant role in reducing learning challenges and enhancing the academic achievement of elementary school students.

Conclusion: The research results indicate that elementary school teachers, with a correct understanding of the challenges and problems of learning in the elementary school, should turn to effective teaching strategies in order to reduce these challenges and improve the academic achievement of students.

* Corresponding author: Touran Soleimani, Department of Educational Studies and Curriculum Planning, Ard.C, Islamic Azad University, Ardabil, Iran, tsoleimani@iau.ac.ir

Publisher : Farhangian University

<https://reek.cfu.ac.ir/>

©2026/authors retain the copyright and full publishing rights

Extended Abstract

Introduction: Schools constitute secure environments enriched with educational and training programs that foster students' holistic development. In addition to advancing knowledge and skills, they are designed to prepare learners for life in alignment with both current and future societal expectations (Pericas et al, 2022). However, classrooms frequently encounter significant learning challenges, including difficulties with concentration, reading and writing impairments, deficits in memory and learning, and limitations in communication abilities. Effectively addressing these obstacles depends on the awareness and professional competence of elementary school teachers, whose role is pivotal in supporting students' academic advancement.

Among the variables influencing the reduction of learning challenges, teachers' instructional strategies have increasingly been recognized as pivotal within the teaching–learning process (Asgharpourdareshki et al, 2024). Recent scholarship has examined a range of pedagogical strategies derived from established learning theories, including Kolb's experiential learning model, Dewey's principles of cooperative learning, and Bandura's Social Learning Theory, in order to evaluate their influence on students' learning outcomes and overall achievement. In contrast to traditional, teacher-centered approaches, methods such as activity-based learning and reflection-based learning have gained prominence as student-centered frameworks designed to foster deeper engagement and comprehension in mathematics. These approaches emphasize experiential learning, encouraging students to actively participate in tasks that require exploration, experimentation, and the practical application of mathematical concepts. Evidence suggests that learners can enhance their academic performance through hands-on experiences and meaningful interaction with their environment (Dairo et al, 2024). Within the context of educational assessment, academic achievement has long been regarded as a critical indicator, serving not only to measure scholastic success but also to support the development of psychological dimensions such as personality, cognition, and emotion. Consequently, in recent decades, educational researchers and practitioners have devoted increasing attention to the role of cognitive and psychological factors in shaping academic achievement. Scholars consistently underscore the central role of contemporary pedagogical approaches in addressing students' learning difficulties. Prior research indicates that deliberate attention to effective instructional practices not only facilitates learning and academic achievement but also mitigates barriers to educational progress. However, a preliminary review of the literature reveals a notable gap: few studies provide a contextualized framework grounded in the lived experiences of accomplished teachers that elucidates how effective strategies reduce learning challenges and foster academic success in elementary education. Given that elementary school students are situated at the formative stage of their educational trajectory and require foundational cognitive development (Sameriyar et al, 2020), this inquiry responds to a critical and timely need. Accordingly, the present study sought to address the following central question:

“In what ways do teachers' lived experiences inform the understanding of effective instructional strategies designed to reduce learning challenges and enhance academic achievement among elementary school students?”

Methodology: This qualitative study, grounded in interpretive phenomenology, aims to explore the lived experiences of exemplary primary school teachers regarding effective classroom teaching strategies that reduce learning challenges and enhance students' academic achievement. The research population consisted of teachers with more than five years of successful experience in public urban schools during the 1403–1404 academic year. Participants were selected through purposive snowball sampling. Initially, a list of experienced teachers was obtained from heads of primary school curriculum groups in the General Directorate of Education and Training, and interviews were arranged via telephone. Each participant subsequently referred other exemplary teachers until theoretical saturation was achieved, which occurred after 17 interviews had been conducted. The interviews averaged 45 minutes in duration (ranging from 35 to 60 minutes).

Data were analyzed using content analysis. Following transcription, responses were summarized and categorized into fundamental concepts, organizing themes, and main themes. These categories were aligned with the theoretical framework, and overarching themes were reconstructed. To ensure content validity, academic experts in educational sciences and educational psychology, each with distinguished teaching experience, reviewed the themes for proportionality, clarity, and transparency, confirming or revising them as necessary. To minimize bias, reflective notes and revisions from a second coder were incorporated, ensuring the coherence of codes from multiple perspectives. Reliability was further strengthened by submitting the coding results to two academic education experts, who assessed inter-coder agreement. Cohen's kappa coefficient (Rau & Shih, 2021) was calculated at 0.76, indicating a relatively high level of agreement according to established interpretations of kappa values.

Research findings: From the qualitative analysis, 167 primary codes, 17 organizing themes, and five metathemes were identified. These themes encapsulated the most salient aspects reported by participants in relation to mitigating learning challenges and fostering academic achievement.

Drawing on the perceptions of experienced and successful teachers, five overarching themes emerged in the understanding of effective teaching strategies in elementary education:

١. Thinking-skill strategies
٢. Technological applications
٣. Direct instruction strategies
٤. Activity-based learning strategies
٥. Learning challenges

The conceptual model developed in this study demonstrates that each teaching strategy is shaped by the specific learning challenges faced by students and the contextual conditions of the school. Consequently, adopting a universal strategy across all educational settings is not feasible. The effectiveness of each strategy depends substantially on the teacher's capacity to adapt instructional approaches to diverse subjects and classroom dynamics. Nevertheless, the strategies distilled from the lived experiences of successful teachers provide valuable and potentially generalizable insights into effective pedagogical practice.

Conclusion: The quantitative findings substantiate the validity and robustness of the proposed model of effective teaching strategies in addressing learning challenges and promoting academic achievement among elementary school students. The analysis indicates that the indirect effect of these strategies mediated through the alleviation of classroom learning challenges exceeds their direct influence on academic performance. This outcome highlights that mitigating learning barriers is a central mechanism by which effective teaching strategies promote students' academic success.

Practical recommendations include:

- ✓ Provincial Departments of Education, particularly in Ardabil Province, should organize practical workshops on effective pedagogical strategies to help teachers address students' learning difficulties.
- ✓ The establishment of professional networks or teacher associations is recommended to enable elementary educators to exchange classroom experiences, discuss instructional methodologies,

identify learning challenges, and share solutions for enhancing academic achievement, under the supervision of educational authorities.

- ✓ Provincial education officials are encouraged to provide both financial and moral support to foster collaboration between experienced and novice teachers in resolving classroom-related issues.
- ✓ Finally, as the findings of this study are situated within the educational context of Ardabil Province, future research should employ qualitative narrative approaches, case studies, and phenomenological methods in other regions to validate and extend these results.

Authors' Contributions: This article is derived from the doctoral thesis of the first author, a PhD candidate in Educational Psychology at the Islamic Azad University, Ardabil Branch.

Acknowledgements: We extend our sincere gratitude to all who contributed to the development of this article, particularly the heads of the elementary curriculum groups within the General Directorate of Education of Ardabil Province, as well as the interview participants whose generous cooperation was instrumental to the success of this research.

Conflict of Interest: "The authors declare that there are no conflicts of interest related to this study."

چالش‌های یادگیری و ارتقای پیشرفت تحصیلی با راهبردهای تدریس اثربخش: مطالعه پدیدارشناختی تجربیات معلمان ابتدایی

سمیرا ایزدی منش^۱، توران سلیمانی^۲، عیسی جعفری^۳ و فرشته پورمحسنی کلوری^۳

۱. گروه علمی خدمات تربیتی و روانشناختی، واحد اردبیل، دانشگاه آزاد اسلامی، اردبیل، ایران.
۲. گروه علمی مطالعات تربیتی و برنامه ریزی درسی، واحد اردبیل، دانشگاه آزاد اسلامی، اردبیل، ایران.
۳. دانشیار گروه روانشناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

چکیده

مشخصات مقاله^۱

زمینه و هدف: این پژوهش، به منظور شناسایی راهبردهای مؤثر تدریس در غلبه بر چالش‌های یادگیری در جهت پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان مقطع ابتدایی انجام شده است.

روش: این مطالعه، با رویکرد کیفی پدیدارشناسی (تفسیری) انجام شده و از مصاحبه نیمه‌ساختاریافته برای گردآوری داده‌ها استفاده شده است. شرکت‌کنندگان شامل ۱۷ معلم نمونه و موفق و با حداقل پنج سال سابقه تدریس بودند که به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. داده‌ها از طریق کدگذاری تحلیل شدند. برای اطمینان از اعتبار محتوا، سؤالات مصاحبه توسط چندین سرگروه آموزشی و استادان تعلیم و تربیت در دانشگاه فرهنگیان بررسی و مورد تأیید قرار گرفت. همچنین، جهت افزایش اعتبار یافته‌ها، نتایج اولیه کدگذاری با برخی از مشارکت‌کنندگان و متخصصان حوزه آموزش معلمان به اشتراک گذاشته شد. به منظور تضمین پایایی، داده‌های کدگذاری شده چندین بار توسط پژوهشگر و یک کدگذار مستقل بررسی و مقایسه شدند. ضریب توافق بین کدگذاران بر اساس ضریب توافق کوهن ۰/۷۶ به دست آمد.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که در مجموع ۱۶۷ کد اولیه (مفاهیم پایه)، ۱۷ مضمون سازمان‌دهنده و ۵ فرامضمون استخراج شده است. بر اساس این یافته‌ها، آموزگاران با کاربردهای مؤثر تدریس اعم از: راهبردهای مهارت تفکر، کاربردهای فناورانه، راهبردهای آموزش مستقیم و راهبردهای یادگیری مبتنی بر فعالیت می‌توانند در کاهش چالش‌های یادگیری و ارتقای پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در دوره ابتدایی مؤثر واقع شود.

نتیجه‌گیری: نتایج پژوهش بیانگر آن است که معلمان دوره ابتدایی با درک صحیح از چالش‌ها و مشکلات یادگیری در دوره ابتدایی، در جهت کاهش این چالش‌ها باید به راهبردهای مؤثر تدریس روی بیاورند تا بتوانند پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان را بهبود بخشند.

واژه‌های کلیدی: راهبردهای تدریس، چالش‌های یادگیری، پیشرفت تحصیلی، دوره ابتدایی، پدیدارشناسی

نویسنده مسئول:

tsoleimani@iau.ac.ir.com

دریافت‌شده: ۱۴۰۴/۰۶/۱۰

ویرایش شده: ۱۴۰۴/۰۹/۲۹

پذیرش شده: ۱۴۰۴/۰۹/۳۰

منتشر شده: ۱۴۰۴/۱۲/۰۷

استناد به این مقاله: ایزدی‌منش، سمیرا؛ سلیمانی، توران؛ جعفری، عیسی و پورمحسنی کلوری، فرشته. (۱۴۰۴). چالش‌های یادگیری و ارتقای پیشرفت تحصیلی با راهبردهای تدریس اثربخش: مطالعه پدیدارشناختی تجربیات معلمان ابتدایی. *دو فصلنامه پژوهش و نوآوری در آموزش ابتدایی*، ۷(۲)، ۶۳-۸۷.

ناشر: دانشگاه فرهنگیان

©۱۴۰۵ / نویسندگان دارنده حق مولف مقاله خود بدون محدودیت هستند.

مقدمه

امروزه، توانمندسازی دانش‌آموزان به مجموعه‌ای از راهبردها، روش‌ها و فنون نیاز دارد که هدف آن تقویت دانش، مهارت‌ها و پیشرفت و موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان است. آموزش و تربیت دانش‌آموزان در دوره ابتدایی نقش اساسی و تعیین‌کننده‌ای در زندگی آینده آن‌ها دارد. در این دوران حساس و مهم، یادگیری عمیق‌تر، سریع‌تر و آسان‌تر انجام می‌شود، توانایی‌های آن‌ها در جنبه‌های گوناگون در دوره‌های مختلف رشد می‌کند و شکوفا می‌شود، و پایه‌های اصلی شخصیت آن‌ها شکل می‌گیرد (بختیاری و قاضی میرسعید، ۱۳۹۳). در این راستا، معلمان نقش مهمی در توانمندسازی، شکل‌گیری ارزش‌ها، هنجارها و فرصت‌های اجتماعی دانش‌آموزان دارند (Fan & Liang, 2020; Sullivan et al, 2019). همچنین باید گفت مدرسه پس از خانه مهم‌ترین مکانی است که کودکان در آن به سر می‌برند و نقش مهمی در جامعه‌پذیری کودکان دارد (Chen & Feng, 2019). دانش‌آموزان در مدرسه فرصت مناسبی را برای ارتباط با معلمان، معاونان، مدیر و همسالان که به رشد سالم آن‌ها کمک می‌کنند، به دست می‌آورند (Damayanti et al, 2020; Gao, 2015). بنابراین، مدرسه مکانی امن و سرشار از برنامه‌های آموزشی، تربیتی و پرورشی برای همه دانش‌آموزان است و نقش آن علاوه بر ارتقای دانش و مهارت‌های دانش‌آموزان، ایجاد آمادگی متناسب با انتظارات حال و آینده جامعه جهت زندگی در جامعه می‌باشد (Pericas et al, 2022). اما این ضرورت تربیت در مدرسه در حالی است که در مدارس چالش‌های یادگیری بسیاری (اعم از: ناتوانی در تمرکز، مشکلات در خواندن و نوشتن، حافظه و یادگیری و مهارت‌های ارتباطی و...) وجود دارد که حل این چالش‌ها توجه و آگاهی مناسب آموزگاران دوره ابتدایی را طلب می‌کند.

در این خصوص، راهبردهای تدریس معلمان^۱ که یکی از جنبه‌های مهم آموزش و یادگیری است (اصغرپوردرشی و همکاران، ۱۴۰۳)، نقش مؤثری در حل مشکلات و چالش‌های یادگیری دانش‌آموزان داشته است. پژوهش‌های زیادی نشان داده‌اند که اثربخشی راهبردهای تدریس به‌طور مستقیم بر عملکرد و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان تأثیرگذار بوده است (اصغرپوردرشی و همکاران، ۱۴۰۳؛ عزمی، ۱۴۰۳؛ ولی‌زاده و همکاران، ۱۴۰۲؛ امیر لطفی، ۱۴۰۱؛ برزگر بفرویی و همکاران، ۱۳۹۹؛ Lamaro & Anena, 2024; Kar, 2022; Cooper & Ozansoy, 2022; Samavi et al, 2020). پس هدف از این راهبردها، افزایش توان یادگیری و عملکرد دانش‌آموزان است و تدریس خوب، نتیجه‌اش خوب یادگرفتن است. دانش‌آموزان یاد می‌گیرند که راهبردهای خوب یادگرفتن را در خود توسعه دهند (اسلامی‌نژاد و سعید، ۱۳۹۹). تاکنون راهبردهای مختلف تدریس از نظریه‌های یادگیری، مانند یادگیری تجربی کلب (Kolb's experiential learning)، یادگیری مشارکتی جان دیویی (John Dewey cooperative learning) و یادگیری اجتماعی آلبرت بندورا (Albert Bandura's Social Learning Theory)، برای درک تأثیر آن‌ها بر نتایج و دستاوردهای یادگیری دانش‌آموزان مورد مطالعه قرار گرفته‌اند. برخلاف آموزش سنتی، راهبردهایی مانند یادگیری مبتنی بر فعالیت و یادگیری مبتنی بر تفکر به‌عنوان یک رویکرد دانش‌آموزمحور برای افزایش تعامل و درک در ریاضیات ظهور کرده است. این روش بر یادگیری تجربی تأکید دارد، جایی که دانش‌آموزان به‌طور فعال در کارهایی شرکت می‌کنند که نیاز به کاوش، آزمایش و به‌کارگیری مفاهیم ریاضی دارد. این راهبردها نشان می‌دهند یادگیرندگان دانش از طریق تجربیات عملی و تعامل با محیط می‌توانند عملکرد تحصیلی خود را بهبود بخشند (Dairo et al, 2024). در این ارتباط، در ارزیابی‌های آموزشی، پیشرفت تحصیلی^۲ به‌عنوان یکی از شاخصه‌های پراهمیت تلقی گردیده است که هدف آن کمک به رشد و تعالی جنبه‌های روانی افراد همچون شخصیت، شناخت و عاطفه و احساسات بوده است. از این رو، در دهه‌های اخیر، کارشناسان تعلیم و تربیت به تأثیر عوامل شناختی و روان‌شناختی در پیشرفت تحصیلی نگاه ویژه‌ای داشته‌اند. منظور از پیشرفت تحصیلی، توانایی آموخته‌شده یا اکتسابی حاصل درس‌های ارائه‌شده یا توانایی آموخته‌شده یا اکتسابی در موضوعات آموزشی بوده است که به روش‌های مختلف اندازه‌گیری می‌شود (سیف، ۱۴۰۰). به‌طور کلی، این اصطلاح به معنای مقدار یادگیری آموزشی فرد است، به‌طوری که بتوان آن‌ها را در مقوله کلی عوامل مربوط به تفاوت‌های فردی و عوامل مربوط به مدرسه و نظام آموزش و پرورش مورد مطالعه قرارداد (تمنایی فر و گندمی، ۱۳۹۰). پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در دروس مختلف مدرسه متأثر از عوامل متعددی بوده است؛ از جمله سبک تدریس معلم، نوع راهبرد آموزشی، ویژگی‌های شناختی دانش‌آموزان و محیط کلاس درس. در میان این عوامل، راهبردهای تدریس

^۱ learning challenges^۲ Teachers' teaching Strategies^۳ Academic Progress

اثربخش، به‌عنوان مهم‌ترین متغیر قابل کنترل توسط معلم، نقشی کلیدی در بهبود درک مفاهیم، ایجاد انگیزه درونی و ارتقای عملکرد تحصیلی داشته است (Darling-Hammond, 2019). با وجود این، در زمان حاضر، معلمان باید دانش خود را در مورد تغییرات مداوم در فرایند یاددهی-یادگیری دوباره خلق کنند، چراکه تحول در راهبردهای تدریس، به‌عنوان یکی از ابزارهای بهبود آموزش، جایگاه خود را به‌سرعت در نظام‌های آموزشی باز یافته است.

در واقع، راهبردهای تدریس مجموعه مهارت‌هایی را شامل می‌شود که قبل، ضمن و پس از اجرای فرایند تدریس صورت می‌گیرد، امکان آموزش را فراهم می‌کند و به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا، بر اساس شرایط فراهم‌شده سبک یادگیری خود و اهداف موردنظر، به یادگیری نائل شوند (صالحی‌زاده و همکاران، ۱۳۹۹). علاوه بر راهبردهای تدریس، عوامل مختلف فردی، محیطی و خانوادگی بر یادگیری و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان تأثیرگذار هستند که شامل شیوه انتخاب و سازماندهی فعالیت مدارس، تنظیم اهداف واقع‌بینانه و مناسب مدارس، انتخاب تکالیف مناسب برای یادگیری، چگونگی تعامل معلم و فراگیر و خانه، میزان مشارکت فراگیران و... است. بسیاری از این عوامل از طریق برنامه‌ریزی، سازماندهی مناسب فعالیت‌ها و مشارکت دادن فراگیران در تدریس و یادگیری قابل تغییر و اصلاح است (مقرب و همکاران، ۱۳۹۲). در هر حال، یکی از عوامل اثرگذار بر انگیزش و افزایش یادگیری و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان، امروز به واسطه پژوهش‌های مختلف راهبردهای تدریس معلمان بوده است (Slavin, 2011). در این ارتباط، (Iqbal et al, 2024) اذعان می‌نمایند که نوع روش تدریس بینش‌های ارزشمندی را برای معلمان و سیاست‌گذاران فراهم می‌کند و اهمیت اتخاذ روش‌های آموزشی تعاملی و راهبردهای خاص منطقه را برای ارتقای نتایج دانش‌آموزان و ترویج آموزش عادلانه برجسته می‌کند.

بنابر مطالعات نظری و تجربی، می‌توان گفت در میان سال‌های ابتدایی آموزش و یادگیری دانش‌آموزان، اطمینان از اینکه رویکردهای آموزشی هم قوی و هم به اندازه کافی انعطاف‌پذیر هستند تا این تنوع را برآورده کنند، نه‌تنها برای رشد علمی و شخصی دانش‌آموزان حیاتی است، بلکه در ایجاد پایه‌ای برای یادگیری مادام‌العمر مؤثر بوده است (Piasta et al, 2009). راهبردهای تدریس مناسب در غلبه بر چالش‌های یادگیری خیلی مهم هستند. الگوها و روش‌های مختلفی برای راهبردهای تدریس مطرح هستند که شاخص‌های مختلفی را در بر می‌گیرند (تقی‌پور جاوی، ۱۴۰۲). اما به‌طور کلی، تدریس خوب دارای سه رکن اصلی به‌عنوان قدرت معلمی، مانند رابطه مناسب بین معلم و دانش‌آموز، روحیه معلمی و انتقال مطالب و بعد علمی معلم، است. با این اقتدار در کلاس درس می‌توان شاهد پویایی در موقعیت یادگیری بود و شوق و ذوق یادگیری را برای دانش‌آموزان به ارمغان آورد (زاهد بابلان و همکاران، ۱۴۰۰). اکثر معلمان از روش‌های یاددهی-یادگیری گله‌مند نیستند، اما چالش‌هایی در مدارس وجود دارند که برخی از آن‌ها معلمان را درگیر نموده است و آنچه به‌عنوان یک مسئله اساسی برای غلبه بر چالش‌های یادگیری در نظام آموزش ابتدایی ما مطرح و نیازمند مطالعه است، واکاوی و طراحی راهبردهای مؤثر تدریس است؛ بنابراین، توجه به راهبردهای تدریس مؤثر معلمان از این رو دارای اهمیت است که راهبردهای تدریس و کیفیت هر یک از شیوه‌های تدریس می‌تواند کیفیت یادگیری دانش‌آموزان و در نهایت پیشرفت تحصیلی آن‌ها را تحت تأثیر قرار دهد. این در حالی است که از نظر آموزگاران (بنا بر تجربه زیسته فردی) در مدارس کشور و برخی از پژوهش‌ها، بیشتر از آنکه به راهبردهای تدریس مؤثر معلمان توجه شود، به محتوای دروس ارائه‌شده و قابلیت‌های دانش‌آموزان توجه می‌شود که باعث گردیده است چالش‌های یادگیری در مدارس ابتدایی به‌وفور دیده شوند. در ادامه به خلاصه برخی از این پژوهش در جدول ۱ اشاره می‌شود:

جدول ۱. خلاصه پیشینه پژوهش‌های انجام شده

محقق / سال	عنوان پژوهش	خلاصه نتایج
اصغرپوردشکی و همکاران (۱۴۰۳)	بررسی تأثیر روش‌های تدریس بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان مقطع ابتدایی	کیفیت فعالیت آموزشی معلم در کلاس درس و دیگر محیط‌های یادگیری تحت تأثیر عواملی چون نگاه او به تدریس، رفتارهای تدریس و موقعیتی که در آن تدریس می‌کند قرار می‌گیرد.
عزمی (۱۴۰۳)	بررسی تأثیر روش‌های نوین تدریس بر یادگیری دانش‌آموزان	این روش‌ها به بهبود عملکرد تحصیلی، توسعه مهارت‌های حل مسئله، و افزایش انگیزه و تعامل دانش‌آموزان کمک کرده‌اند. با این حال، چالش‌هایی مانند کمبود منابع، نیاز به آموزش معلمان و تطابق با نیازهای خاص دانش‌آموزان همچنان وجود دارد.

بیرنوندی و مرادی و یاسبلانی شراهی (۱۴۰۳)	اثربخشی راهبرد تدریس مبتنی بر فناوری بر اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان دوره ابتدایی	راهبرد تدریس فعال مبتنی بر فناوری بر اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان تأثیر معنی‌داری دارد.
ولی‌زاده و همکاران (۱۴۰۲)	بررسی رابطه بین روش‌های تدریس معلم با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان	آگاهی از پیچیدگی‌های شیوه‌های آموزشی و تأثیرات آن بر پیشرفت دانش‌آموزان، برای مربیان لازم است تا در ارتقای موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان گام بردارند.
اسدی و احمدآبادی (۱۴۰۲)	راهبردهای تدریس مؤثر در آموزش جغرافیا	راهبردهای تدریس مؤثر اعم از روش پروژه، استفاده از فناوری آموزشی، کاوشگری و حل مسئله، رویدادهای جاری و فعالیت‌های میدانی و بارش مغزی بنا بر مفاهیم جغرافیا در آموزش تأثیر بسزایی داشته است.
عبداللهیان بلوچی و همکاران (۱۴۰۱)	راهبردهای تدریس مؤثر و درست در آموزش علوم تجربی و تأثیر آن بر یادگیری دانش‌آموزان	روش اکتشافی، روش پروژه، روش کاوشگری و روش ایفای نقش در یادگیری دانش‌آموزان تأثیر دارد. همچنین در این پژوهش روش تدریس اکتشافی نسبت به سه روش تدریس دیگر بر یادگیری دانش‌آموزان تأثیر بیشتری داشت.
امیرلطیفی (۱۴۰۱)	واکاوی راهبردهای آموزشی مؤثر بر مدیریت هدفمند پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان با اختلال بیش‌فعالی در دوره ابتدایی	راهبردهایی مانند خانواده‌درمانی، بازی‌درمانی، تنظیم تکالیف، گروه‌درمانی، شرطی‌سازی عاملی، خودتنظیمی، دارودرمانی، فعال بودن حافظه، برنامه‌ریزی زمانی و تقویت مهارت‌های اجتماعی است.
خادمی و همکاران (۱۴۰۱)	بررسی راهبردهای تدریس اثربخش در کلاس‌های چندپایه مدارس ابتدایی ایران	راهبردهای اثربخش مانند استفاده از محتوای مناسب، استفاده از یادگیری متناسب با تفاوت‌های فردی، توجه به نیازهای آموزش ویژه، تدریس به همه گروه‌ها با یکدیگر، تدریس به یک پایه بر مبنای فعالیت دیگر پایه‌ها و تدوین فعالیت برای گروه‌هایی که به آن‌ها تدریس نمی‌شود مهم و اساسی است.
بهروزیان و طاهرپور (۱۴۰۰)	بررسی تأثیر روش تدریس معلم در ارتقای یادگیری دانش‌آموزان	توانایی بحث کردن، افزایش مشارکت در تدریس، حس صمیمیت و ارتباط با معلم و تفکر انتقادی به مباحث کتاب از نتایج روش تدریس بحث گروهی و پیش‌خوانی بوده است.
برزگر بفروبی و همکاران (۱۳۹۹)	تأثیر روش تدریس بحث گروهی بر مهارت‌های اجتماعی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان ابتدایی	آموزش به شیوه بحث گروهی نقش پررنگ و بااهمیتی در افزایش مهارت‌های اجتماعی و پیشرفت تحصیلی و کاهش مشکلات رفتاری دانش‌آموزان دارد.
میرزایی (۱۳۹۸)	راهبردهای تدریس مؤثر در آموزش مطالعات اجتماعی	از میان راهبردهای اثربخش در تدریس مطالعات اجتماعی «راهبرد پروژه‌ها» و «راهبرد رویدادهای جاری» بهترین بوده‌اند.
Lamaro, & Anena (2024)	رابطه بین راهبردهای تدریس و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان در مدارس متوسطه سطح عادی	اکثر معلمان سخنرانی، ایفای نقش، پروژه و تمرین را به‌عنوان راهبردهای آموزشی و یادگیری بهتر ترجیح می‌دهند، اما روش‌های پروژه، بحث گروهی، بازی نقش، داستان‌سرایی، ارائه و تمرین در صورت تمرین می‌توانند عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان را در مدارس متوسطه سطح عادی بهبود بخشند.
Libo-on et al (۲۰۲۲)	تأثیر چهار راهبرد تدریس بر سطح علمی عملکرد دانش‌آموزان سال آخر دبیرستان جوفل	راهبردهای تدریس، مانند آموزش مبتنی بر بازی، مبتنی بر نتیجه و مبتنی بر فناوری، عملکرد ریاضی دانش‌آموزان را بهبود می‌بخشند.
Kar (2022)	بررسی تأثیر راهبرد تدریس مفهومی بر موفقیت تحصیلی	نظام‌مند کردن فرایند توسعه مفهوم، هر چند با ابزارهای مختلف، مفهوم را می‌سازد، فرایند یادگیری را مؤثرتر می‌کند و بر موفقیت تحصیلی اثرگذار است.
Cooper & Ozansoy (2022)	تأثیر راهبردها در تدریس بر عملکرد دانش‌آموزان در مدرسه	معلمان به تدریج استراتژی‌های تدریس خود را مطابق با شیوه‌های مبتنی بر شواهد و نیازهای یادگیری دانش‌آموزان خود پیش می‌برند.
Samavi et al (2020)	بررسی تأثیر آموزش بر اساس یادگیری معکوس در مورد پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان پایه ششم	آموزش بر اساس یادگیری معکوس در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان پایه ششم مؤثر بوده است.

براساس مطالعات گذشته، اگرچه تحقیقات متعددی درباره استراتژی‌های تدریس و چالش‌های آموزشی دانش‌آموزان صورت گرفته، اما پژوهش‌هایی که به تجربه زیسته معلمان ابتدایی ایران پرداخته باشند بسیار محدودند یا وجود ندارند. این موضوع نشان می‌دهد که مطالعه حاضر می‌تواند با تکیه بر تجربه‌های واقعی و بومی معلمان، خلأ مهمی را در ادبیات پژوهش پر کند. پژوهش‌های داخلی عمدتاً به صورت کمی انجام شده‌اند و نگاه جامع به راهبردهای تدریس نداشته‌اند و هر یک از پژوهش‌ها بخشی از راهبردها را مورد توجه قرار داده‌اند. توجه به راهبردهای تدریس مؤثر می‌تواند زمینه‌ساز بهبود یادگیری و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در جهت کاستن از چالش‌های یادگیری باشد و با مطالعه اولیه در پیشینه پژوهش‌های قبلی خلأ پژوهشی در زمینه ارائه الگوی مبتنی بر بوم مدرسه (تجارب زیسته معلمان موفق) راهبردهای تدریس مؤثر بر کاهش چالش‌های یادگیری و ارتقای پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان مقطع ابتدایی قابل مشاهده نیست؛ لذا انجام پژوهش با عنایت به اینکه دانش‌آموزان دوره ابتدایی در آغاز راه هستند و نیازمند ساخت‌شناختی‌اند (سامری‌بار و همکاران، ۱۳۹۹)، بیش از پیش ضرورت دارد. با توجه به موارد فوق، هدف از پژوهش حاضر پاسخ به این سؤال است که راهبردهای تدریسی که مؤثر بر چالش‌های یادگیری‌اند و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان مقطع ابتدایی را تبیین می‌نمایند، چگونه‌اند؟

روش

این پژوهش با رویکرد کیفی (پدیدارشناسی تفسیری) به منظور دستیابی به ادراکات و تجارب زیسته آموزگاران دوره ابتدایی (آموزگاران موفق و نمونه) نسبت به پدیده راهبردهای تدریس مؤثر معلمان در کلاس درس در جهت کاهش چالش‌های یادگیری و ارتقای پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان صورت گرفت. از آنجا که پژوهش حاضر نیازمند فهم نقش پیش‌فهم‌های مشارکت‌کنندگان و پژوهشگر در نقش یک آموزگار در شکل‌گیری تجربه است، رویکرد تفسیری مناسب‌تر از رویکرد توصیفی تشخیص داده شد. همچنین، با توجه به ماهیت چندلایه و معنایی پدیده مورد مطالعه و پرسش‌های چندماهیتی مبتنی بر بافت اجتماعی در شکل‌گیری تجربه، هدف صرف توصیف تجربه نبود، بلکه کشف معنا و درک عمیق از تجربه زیسته و گفتمان‌های درونی آن مورد نظر بود (وحدتی دانشمند و سجادیه، ۱۳۹۸)؛ بنابراین، رویکرد تفسیری انتخاب شد. جامعه آماری این پژوهش شامل آموزگاران موفق و نمونه بالای ۵ سال تجربه موفق در مدارس دولتی بود که در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ مشغول تدریس در مدارس شهری بوده‌اند. برای انتخاب آموزگاران موفق و نمونه از روش نمونه‌گیری هدفمند به شیوه گلوله‌برفی استفاده شد؛ بدین صورت که لیست تعداد محدودی از معلمان موفق و دارای تجربه بالای ۵ سال از سرگروه‌های برنامه درسی دوره ابتدایی در اداره کل آموزش و پرورش گرفته شد و با تماس تلفنی زمینه مصاحبه‌ها فراهم شد و در این مصاحبه‌ها هر مشارکت‌کننده تا رسیدن به اشباع نظری (معیارها: تکرارپذیری مضامین اصلی و عدم وجود کدهای جدید، سطح کافی غنای توصیفی تجربه‌ها بر اساس ماهیت تجربه، درک جامع و عمیق پژوهشگر از پدیده) افراد موفق دیگری را معرفی نمودند و مصاحبه‌ها در نهایت برای رسیدن به اشباع نظری تا ۱۷ نفر ادامه پیدا کردند که مشخصات جمعیت‌شناختی آن‌ها در جدول ۲ آمده است. میانگین زمان مصاحبه ۴۵ دقیقه (بین ۳۵ تا ۶۰ دقیقه) بود.

جدول ۲. ویژگی‌های مشارکت‌کنندگان در مصاحبه

ردیف	کد مصاحبه‌شونده	جنسیت	مدرک تحصیلی	رشته	مدت مصاحبه به دقیقه
۱	P1	زن	فوق لیسانس	علوم تربیتی	۴۸
۲	P2	زن	فوق لیسانس	آموزش ابتدایی	۳۵
۳	P3	زن	فوق لیسانس	مدیریت آموزشی	۴۱
۴	P4	مرد	دکتری	برنامه درسی	۴۴
۵	P5	زن	فوق لیسانس	علوم تربیتی	۵۱
۶	P6	مرد	فوق لیسانس	علوم تربیتی	۴۲
۷	P7	زن	فوق لیسانس	مدیریت آموزشی	۳۵
۸	P8	زن	دکتری	مدیریت آموزشی	۳۶

۳۸	تکنولوژی آموزشی	فوق‌لیسانس	مرد	P9	۹
۳۲	آموزش ابتدایی	لیسانس	زن	P10	۱۰
۴۲	آموزش ابتدایی	لیسانس	زن	P11	۱۱
۴۵	علوم تربیتی	دکتری	مرد	P12	۱۲
۴۱	مدیریت آموزشی	دکتری	زن	P13	۱۳
۳۳	برنامه‌درسی	فوق‌لیسانس	زن	P14	۱۴
۵۲	آموزش ابتدایی	لیسانس	زن	P15	۱۵
۴۲	مدیریت آموزشی	دکتری	مرد	P16	۱۶
۳۴	روان‌شناسی	فوق‌لیسانس	زن	P17	۱۷

تحلیل داده‌ها، تشخیص مضامین اصلی تا اعتبار روایی و اطمینان‌پذیری: برای تحلیل داده از تحلیل مضمون استفاده شده است. بدین ترتیب، بعد از پیاده کردن، تلخیص و دسته‌بندی پاسخ‌ها بر اساس پرسش‌ها، تمامی پاسخ‌های مصاحبه‌شوندگان به پرسش، در قالب تحلیل مضمون (مفاهیم پایه، مضامین سازمان‌دهنده و مضامین اصلی) از (Attride-Stirling's, 2001) approach، جمله‌ها و عبارات‌های کوتاه بازنویسی شدند. سپس مقوله‌های مرتبط با چارچوب نظری و پاسخ به پرسش‌های مدنظر استخراج و در نهایت مضامین فراگیر بازسازی شدند. پس از استخراج مضامین فراگیر، از اصحاب صاحب‌نظر دانشگاهی و علاقه‌مند حوزه علوم تربیتی و روان‌شناسی تربیتی (که در دانشگاه‌ها تجارب برجسته در حوزه تدریس داشتند) بهره برده شد تا از روایی محتوایی گردآوری داده‌ها به لحاظ تناسب، وضوح و شفافیت اطمینان حاصل شود و هر کدام از مضامین به واسطه این اصحاب تأیید یا تصحیح شدند. علاوه بر این، در جهت کاهش سوگیری‌های احتمالی، از یادداشت‌های تأملی و بازبینی به واسطه یک کدگذار دوم کمک گرفته شد تا از مضامین به دست آمده در انسجام کدها اطمینان حاصل شود. در نهایت، به منظور افزایش اطمینان‌پذیری در ارتباط با نتایج بررسی میزان توافق روی کدهای پایه، مقوله‌ها و مضامین، کدگذاری‌های انجام شده برای دو متخصص تعلیم و تربیت دانشگاهی ارسال شد و ضریب توافق بین کدگذاران (برای بررسی میزان توافق کدگذاران از ضریب کاپای کوهن (Rau & Shih, 2021) استفاده شد) ۰/۷۶ به دست آمد که با توجه به تفسیر سطوح متفاوت ضریب کاپا، شدت توافق نسبتاً زیاد است.

یافته‌ها

در ادراک مفهوم‌واره راهبردهای مؤثر تدریس در مدارس ابتدایی از نظر مشارکت‌کنندگان پژوهش (معلمان باتجربه و موفق) پنج مضمون نهایی اعم از: راهبردهای مهارت تفکر، کاربست‌های فناورانه، راهبردهای آموزش مستقیم، راهبردهای یادگیری مبتنی بر فعالیت و چالش‌های یادگیری شناسایی و تفسیر شد. در شناسایی این مضامین، فراگیر از نظر مصاحبه‌شوندگان در جهت کاهش چالش‌های یادگیری و ارتقای پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در مدارس ابتدایی داده‌هایی به دست آورد؛ از نظر آن‌ها چالش‌های یادگیری عبارت بودند از: چالش‌های شناختی (مشکلات در پردازش اطلاعات، درک مفاهیم، حافظه و توجه)، چالش‌های روانی-عاطفی (اضطراب، استرس، کمبود انگیزه و اعتمادبه‌نفس پایین)، چالش‌های محیطی (شرایط نامناسب یادگیری، کمبود منابع آموزشی و عدم حمایت خانواده یا همسالان) و چالش‌های جسمانی (مشکلات بینایی، شنوایی، اختلالات یادگیری خاص). در مجموع ۱۶۷ کد اولیه (مفاهیم پایه)، پنج فرامضمون و ۱۷ مضمون سازمان‌دهنده به دست آمد که در جدول ۳ به‌وضوح دیده می‌شوند. در ادامه به یک نمونه از مصاحبه در جدول ۲ اشاره می‌گردد.

جدول ۲. بخشی از نمونه مصاحبه

یکی از آموزگاران (مشارکت‌کننده ۸) اذعان داشته است:

برای پاسخ به این چالش‌ها، روش‌هایی که به رشد تفکر انتقادی، خلاق و مشارکتی کمک کنند، ضروری‌اند. به‌طور خاص، روش گفت‌وگو محور، به‌ویژه در دروس فارسی، نقش تعیین‌کننده‌ای در تقویت تحلیل، درک عمیق متن و پرورش استدلال دارد. همچنین، استفاده از تفکر برای کودک می‌تواند به دانش‌آموز کمک کند تا در مواجهه با متن، سؤال‌گر، نقاد و تحلیل‌گر باشد. به‌عنوان نمونه، در بحث درک مطلب، به‌جای پرسیدن سؤالات مستقیم از متن، اگر از کودک خواسته شود «نظر یکی از شخصیت‌ها را نقد کند»، او وارد فرایند تفکر چندجانبه می‌شود و یادگیری‌اش عمق می‌یابد و اعتمادبه‌نفس دانش‌آموز در یادگیری مفاهیم دروس بالا می‌رود.

برای کاهش چالش مشکلات در پردازش اطلاعات، با استفاده از راهبرد استفاده از محتوای چندرسانه‌ای (فناوری)، استفاده از ابزارهای ملموس مانند چوب‌خط، مکعب یا اشکال هندسی، مفاهیم انتزاعی ریاضی را برای دانش‌آموزان ملموس و قابل‌فهم می‌کند....

۱. آموزگاران چه معنا و مفهومی برای راهبردهای مؤثر تدریس در کلاس‌های درس قائل هستند؟

از نظر مشارکت‌کنندگان راهبردهای مؤثر تدریس امروزه در یادگیری دانش‌آموزان، که با چالش‌های متعددی در یادگیری مواجه هستند، نقش بسزایی دارند و این راهبردها برخلاف راهبردهای سنتی تدریس می‌توانند چالش‌ها را در کلاس درس به حداقل برسانند. طبق نظر آن‌ها، راهبردهای زیادی هستند که معلمان می‌توانند در مدارس برای حل چالش‌های یادگیری به کار گیرند که عبارت هستند از: راهبردهای مهارت تفکر، کاربردهای فناوری، راهبردهای آموزش مستقیم، راهبردهای یادگیری مبتنی بر فعالیت. این راهبردها در جدول ۳ بر اساس مفاهیم پایه مفهوم‌سازی و بر مبنای نظریات موجود نام‌گذاری شده است.

جدول ۳. کدگذاری داده‌های حاصل از مصاحبه با معلمان موفق دوره ابتدایی

مضمین فراگیر	مضمین سازمان‌دهنده	فراوانی	مفاهیم پایه (کدهای اولیه)
	آموزش تفکر انتقادی	۸	بحث انتقادی درباره موضوعات مورد مطالعه در طول تدریس؛ پرورش انتقادی دانش، ایده‌ها و مهارت‌هایی با ارتباطات با خدا، خود، دیگران و طبیعت؛ تقویت باورهای مربوط به نگرش و ارتباط با خود انتقادی
راهبردهای مهارت تفکر (۳ مؤلفه) با ۲۳ کد	حل مسئله	۷	معرفی موضوع تحت پوشش با استفاده از یک راهبرد حل مسئله مثل سؤال پرسیدن اینکه مسئله چیست؟ جمع‌بندی مفاهیمی که پیرامون یک موضوع تا به امروز شناخته شده‌اند، حل مسئله با ارزش‌های بومی-منطقه‌ای؛ همدلی با دانش‌آموزان در حل مسائل محیط زیست در کلاس درس
	آموزش تفکر خلاق	۸	می‌خواهم اگر با مشکلی درباره موضوع درس مواجه شدند، سؤال بپرسند؛ در کلاس درس پرسیدن سؤال درباره پیشرفت یک موضوع یا ایده‌ای کلیدی؛ درخواست از دانش‌آموزان برای بحث درباره ایده‌های خود و ایده‌هایی که می‌شناسند؛ گسترش ایده‌های خلاق با لحاظ پاسخگو بودن؛ ترویج و تقویت آموزش‌های خلاق؛ ترویج ایده‌های بوم‌شناختی توسط معلمان
راهبردهای کاربردهای فناوری (۳ مؤلفه) با ۲۲ کد	استفاده از محتوای چندرسانه‌ای	۷	استفاده از فیلم در کلاس درس و انجام آزمایش در آزمایشگاه در پایان درس؛ استفاده از ابزارهای چندرسانه‌ای مانند پاورپوینت، وب و...؛ استفاده از تصاویر برای نشان دادن موضوعات درس (اسلاید، نقشه، نمودار)
	معرفی منابع اطلاعاتی آنلاین	۱۰	معرفی ساخت توالی‌های منطقی با استفاده از لینک‌های اینترنتی؛ به‌کارگیری منابع اطلاعاتی اینترنتی؛ برخورداری از جست‌وجوی آنلاین توسط دانش‌آموزان در کلاس درس
راهبردهای آموزش مستقیم (۳ مؤلفه)	ابزارهای تعاملی (همکارانه)	۵	شناخت و کشف فناوری‌های تعاملی توسط دانش‌آموزان؛ ساخت فناوری‌های مربوط به زیست‌بوم مدرسه؛ انجام فعالیت‌های تعاملی در محیط مدرسه؛ برقراری ارتباط بین موضوعات با ابزارهای تعاملی فناورانه
	توضیح	۹	از دانش‌آموزان می‌خواهم که به‌صورت شفاهی و یا کتبی مفاهیم اصلی را توضیح دهند؛ درخواست از دانش‌آموزان برای نوشتن کلمات کلیدی موضوعات توضیح‌داده‌شده در کلاس درس؛ ارائه خلاصه‌ای از مطالب جلسات قبل، قبل از

با ۱۹ کد	شروع درس؛ ارائه لیست مطالبی که قرار است تدریس شوند؛ مطالب توسط آموزگار یا دانش‌آموز قرائت شده و سپس توضیح داده شود		
	معمولاً خلاصه‌ای از مفاهیم تدریس را به دانش‌آموزان می‌دهم؛ معرفی یک موضوع جدید با استفاده از نمونه‌های آشنا؛ نمایش قواعد، ویژگی‌ها و فرمول‌ها روی تخته وایت‌برد؛ ارائه خلاصه‌ای از موضوعات آموزش داده‌شده به صورت یک نمودار کلی	۶	نمایش
	از دانش‌آموزان می‌خواهم به نکته‌ای در مفاهیم اصلی درس اشاره کنند؛ خلاصه کردن محتوای کتاب به صورت شفاهی؛ درخواست از دانش‌آموزان که در طول توضیح درس جهت تمرین، سؤال بپرسند؛ درگیری مثبت در فعالیت‌های مدرسه‌ای	۴	تمرین
	آموزش پروژه محور شامل گفت‌وگوها و پرسش‌های مسئله‌مدار در خصوص پروژه؛ اجرای پروژه‌های بین‌رشته‌ای (تلفیق محور)؛ فراهم نمودن زمینه پروژه‌های محلی و بومی؛ برنامه‌ها و کلاس‌های فوق برنامه در قالب پروژه	۱۱	تدریس پروژه محور
راهبردهای یادگیری مبتنی بر فعالیت (۴ مؤلفه) با ۵۲ کد	از دانش‌آموزان می‌خواهم در طول تدریس یادداشت‌برداری کنند؛ ارائه یک نمودار خلاصه از مفاهیم اصلی (نقشه مفهومی) توسط دانش‌آموزان؛ سازماندهی گروه‌های کاری در طول تدریس	۱۵	تدریس مشارکتی
	فعالیت‌های بازی محور بومی در کلاس؛ تسهیل یادگیری مبتنی بر بازی در تدریس، داشتن دیدگاه بازی محور نسبت به فعالیت‌های کلاسی به جهت دور بودن از سخت بودن یادگیری دروس	۱۶	تدریس مبتنی بر بازی
	جمع‌آوری اطلاعات و کشف در درس علوم؛ بررسی و کشف گیاهان بومی؛ مشارکت فعال دانش‌آموزان در کشف مسائل زندگی	۱۰	تدریس اکتشافی
	مشکلات در پردازش اطلاعات؛ درک مفاهیم (فرصت ناکافی پرداختن به عمق مفاهیم)؛ حافظه (ضعف حافظه)؛ عدم توجه (عادت دانش‌آموزان به روش‌های سنتی و معلم محور)؛ مشکلات سازماندهی ذهنی	۱۶	چالش‌های شناختی
چالش‌های یادگیری (۴ مؤلفه) با ۵۱ کد	اضطراب؛ استرس؛ کمبود انگیزه (نبود انگیزه و علاقه واقعی به یادگیری) و اعتماد به نفس پایین؛ ضعف مهارت‌های ارتباطی؛ ناتوانی در تمرکز طولانی مدت؛ مشکلات ارتباطی و تعامل در گروه؛ ویژگی‌های عاطفی و روان شناختی کلاس‌های درس؛ ترس از اشتباه؛ جو فرهنگی بازدارنده تفکر	۱۲	چالش‌های روانی-عاطفی
	شرایط نامناسب یادگیری (فضای فیزیکی نامناسب؛ حجم زیاد محتوای درسی و محدودیت زمانی؛ کلاس‌های شلوغ؛ برنامه‌های درسی پرفشار و تأکید افراطی بر پوشش حجم زیادی از مطالب درسی)؛ کمبود منابع آموزشی (امکانات کم)؛ کمبود منابع آموزشی و ابزارهای لازم؛ کتاب؛ فناوری) و عدم حمایت خانواده یا همسالان؛ تفاوت‌های فرهنگی و اجتماعی	۱۴	چالش‌های محیطی
	مشکلات بینایی، شنوایی، اختلالات یادگیری خاص، تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان به لحاظ جسمی	۹	چالش‌های جسمانی
مجموع		۱۶۷	۱۷

مطابق با جدول ۳، چهار فرامضمون راهبردهای مهارت تفکر، راهبردهای کاربرد فناوری، راهبردهای آموزش مستقیم و راهبردهای یادگیری مبتنی بر فعالیت با تأثیر آن‌ها بر چالش‌های یادگیری و پیشرفت تحصیلی در قالب سؤالات ۲ و ۳ تفسیر می‌گردد. چراکه، در پدیدارشناسی تفسیری، محققان تنها توصیف‌کننده تجربه‌ها نیستید، بلکه تجربه‌ها را با کمک پیش‌فهم‌ها، زمینه‌ها و چارچوب‌های معنایی خود تفسیر می‌کنند. با این روایت تفسیری، درک لایه‌های پنهان، معناهای ضمنی و سازوکارهای ذهنی افراد شکل می‌گیرد. بر همین مبنا، محقق پاسخ به سؤالات ۲ و ۳ پژوهش را بر اساس خط داستان روایت کرده است.

۲. آموزگاران از راهبردهای مؤثر تدریس در کاهش چالش‌های یادگیری چه تجربه زیسته‌ای دارند؟

جدول ۴. کدگذاری داده‌های حاصل از راهبردهای مؤثر تدریس در کاهش چالش‌های یادگیری

نمونه کد مشارکت‌کنندگان	مضامین سازمان‌دهنده	مضامین فراگیر
P15, P14, P13, P10, P8	آموزش تفکر انتقادی، ارائه مسئله واقعی، حل مسئله، درگیری فعال ذهنی، استفاده از ابزارهای ملموس (چوب‌خط، مکعب، اشکال هندسی)، محتوای چندرسانه‌ای، یادگیری عمیق مفاهیم	حل چالش‌های شناختی
P16, P14, P6, P3, P2	حمایت فردی معلم، افزایش اعتمادبه‌نفس، راهنمایی گام‌به‌گام، یادگیری مبتنی بر بازی، کاهش استرس و اضطراب، افزایش انگیزه یادگیری	حل چالش‌های روانی-عاطفی
P17, P11, P8, P7, P1	حل کمبود منابع در تمرکز دانش‌آموزان، استفاده از منابع ساده و در دسترس، افزایش توجه و تمرکز، فعالیت‌های جذاب و کاربردی، اختصاص زمان کلاس به فعالیت عملی	حل چالش‌های محیطی
P15, P7, P5, P3, P2	پرداختن به اختلال در خواندن و نوشتن دانش‌آموزان، تدریس مبتنی بر پروژه، استفاده از منابع ساده و در دسترس، تمرکز بر فعالیت‌های جذاب و کاربردی، تدریس معکوس، آماده‌سازی ویدیوهای کوتاه	حل چالش‌های جسمانی

در جهت تشریح مضمون کاهش چالش‌های یادگیری مصاحبه‌شوندگان اذعان نموده‌اند:

«... برای حل چالش کمبود منابع و ناتوانی در تمرکز دانش‌آموزان، راهبرد تدریس مبتنی بر پروژه مناسب هست. در این راهبرد، استفاده از منابع ساده و قابل‌دسترس به دانش‌آموزان اجازه می‌دهد تا روی یک پروژه کاربردی کار کنند. این فعالیت‌ها به دلیل ماهیت جذاب و فعال، توجه دانش‌آموزان را به‌خوبی حفظ می‌کنند و تمرکز آن‌ها را تقویت می‌کنند... این روش در تمام پایه‌های ابتدایی، از جمله پایه ششم، اثربخشی بالایی دارد... (کد P1). ... همچنین در تدریس معکوس که با استفاده از ویدیوهای کوتاه در خانه زمان کلاس را به فعالیت‌های عملی و حل مسئله اختصاص می‌دهد. این راهبرد، به دلیل کوتاهی زمان هر فعالیت، برای دانش‌آموزانی که در تمرکز مشکل دارند، بسیار مؤثر است...» (کد P7)

«... برای حل چالش اختلال در خواندن دانش‌آموزان، با استفاده از راهبرد تدریس مستقیم، معلم همراه با دانش‌آموزان، یک متن را با صدای بلند می‌خواند. این روش به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا الگوهای تلفظ، لحن و روانی خواندن را بیاموزند... (کد P3) ... برای فهم بهتر مفاهیم متون و تقویت مهارت‌های گفتاری و زبانی، استفاده از نمایش و ایفای نقش بسیار تأثیرگذار است... (کد P5) برای کاهش چالش اختلال در نوشتن دانش‌آموزان، معلم به‌جای آموزش مستقیم قواعد می‌تواند از روش تدریس مبتنی بر تفکر (قصه‌گویی) برای آموزش نکات دستوری، و از نوشتن داستان برای تقویت مهارت‌های نگارشی استفاده کند. این راهبرد به‌خصوص در مقطع دوم و سوم ابتدایی، انگیزه دانش‌آموزان را برای یادگیری زبان فارسی افزایش می‌دهد...» (کد P2)

«... برای حل چالش‌های شناختی (درک مفاهیم)، با استفاده از راهبرد آموزش تفکر انتقادی، در درس ریاضیات به‌جای ارائه فرمول، یک مسئله واقعی به دانش‌آموز داده می‌شود تا با استفاده از دانش ریاضی خود آن را حل کند. این رویکرد تفکر انتقادی را در آن‌ها تقویت می‌کند... (کد P10) یا برای کاهش چالش مشکلات در پردازش اطلاعات، با استفاده از راهبرد استفاده از محتوای چندرسانه‌ای (فناوری)، از ابزارهای ملموس مانند چوب‌خط، مکعب یا اشکال هندسی استفاده می‌شود تا مفاهیم انتزاعی ریاضی برای دانش‌آموزان ملموس و قابل‌فهم شوند... (کد P8) ... راهبرد حل مسئله از مؤثرترین روش‌ها برای درگیر کردن ذهن دانش‌آموزان و رفع چالش درک مفاهیم است. روش تدریس مبتنی بر حل مسئله بدین صورت است که معلم به‌جای ارائه فرمول‌ها و پاسخ‌های آماده، مسائلی را طرح می‌کند و از دانش‌آموزان می‌خواهد تا خودشان به راه‌حل برسند. این رویکرد موجب تقویت تفکر نقادانه، اعتمادبه‌نفس و یادگیری عمیق‌تر مفاهیم می‌شود...» (کد P13)

«... برای حل چالش‌های روانی-عاطفی، از راهبرد تفکر محور و مبتنی بر فعالیت استفاده می‌شود تا یادگیری دانش‌آموزانی که به دلیل ضعف در اعتماد به نفس نیاز به راهنمایی بیشتر در فرایند یادگیری دارند و ممکن است در یادگیری با مشکل مواجه شوند، بهبود یابد. در این شرایط، معلم باید به‌طور فردی به دانش‌آموزان کمک کند تا احساس اطمینان بیشتری پیدا کنند و بتوانند به‌طور مؤثرتری در فرایند یادگیری مشارکت کنند... (کد P14) ... در یادگیری مبتنی بر بازی، دانش‌آموزان و یادگیرندگان به‌طور فعال در روند آموزش مشارکت می‌کنند و از طریق تعامل، تصمیم‌گیری و حل چالش‌ها، مفاهیم را به‌طور عملی تجربه می‌کنند. این روش علاوه بر کاهش استرس، تأثیر قابل‌توجهی در یادگیری و افزایش انگیزه دانش‌آموزان دارد... (کد P6) برای کاهش اضطراب در دانش‌آموزان، معلم می‌تواند با بهره‌گیری از تدریس مشارکتی باعث شود که دانش‌آموزان روابط اجتماعی بهتری داشته باشند و همدیگر را درک کنند. یادگیری مشارکتی در دوره دوم ابتدایی (پایه سوم تا پنجم) و به‌ویژه در پایه پنجم، بیشترین تأثیر را دارد...» (کد P16)

در کاهش چالش‌های یادگیری با راهبردهای مؤثر تدریس، نقل‌قول‌های مشارکت‌کنندگان در بالا نشان‌دهنده اهمیت راهبردهای تدریس به‌کارگرفته‌شده توسط معلمان با تجربه بوده است، اما اکثر روایت‌کنندگان در پژوهش اذعان داشته‌اند راهبرد کاربست فناوری در کلاس‌های درس دوره ابتدایی بالاترین اثربخشی را داشته است، به طوری که یکی از مصاحبه‌شوندگان در به‌کارگیری فناوری‌های آموزشی تعاملی چنین اظهار داشته است: «... در عصر حاضر، استفاده از ابزارهای دیجیتال تعاملی می‌تواند به‌عنوان راهبردی مکمل برای حل چالش‌های شناختی و روانی به کار گرفته شود. برای مثال، نرم‌افزارهای شبیه‌ساز، بازی‌های آموزشی در کلاس درس و نرم‌افزاری، تخته‌های هوشمند و فضای بحث آنلاین امکان مشارکت فعال و یادگیری مستقل را در دانش‌آموزان تقویت می‌کند، به طوری که حلقه مفقوده یادگیری امروز همین کاربست فناوری در کلاس درس است...» (کد P11)

۳. آموزگاران کدام راهبردهای تدریس را در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان بر اساس تجارب موفق می‌پندارند؟

جدول ۵. کدگذاری داده‌های حاصل از راهبردهای مؤثر تدریس در ارتقای پیشرفت تحصیلی

نمونه کد مشارکت‌کنندگان	مضامین سازمان‌دهنده	مضامین فراگیر
P15, P14, P13, P10, P8	تفکر انتقادی، تفکر خلاق، حل مسائل پیچیده، تشکیل گروه‌های کوچک، یادگیری فعال در علوم و ریاضی	راهبردهای تفکر محور
P16, P11, P9	پروژه بررسی آداب محله، مصاحبه و عکاسی، عینی‌سازی مفاهیم فرهنگی، تولید پادکست، تقویت مهارت نوشتن و بیان	راهبردهای یادگیری مبتنی بر فعالیت
P17, P11, P8, P7, P1	داستان‌پردازی، بازآفرینی خلاق، بلندخوانی، گفت‌وگوهای گروهی، افزایش علاقه، تعمیق درک متن، انتقال اثر به سایر دروس	راهبردهای آموزش مستقیم
P13, P10, P5	نرم‌افزارهای تعاملی، شبیه‌سازها، پلتفرم‌های آموزشی، جذاب‌سازی یادگیری، تقویت درک بصری مفاهیم، انگیزه و عملکرد یادگیری، نرم‌افزارهای ریاضی تعاملی، درک بصری مفاهیم، استفاده از Quizlet	راهبردهای کاربست فناوری

در جهت تشریح مضمون ارتقای پیشرفت تحصیلی مصاحبه‌شوندگان اذعان نموده‌اند:

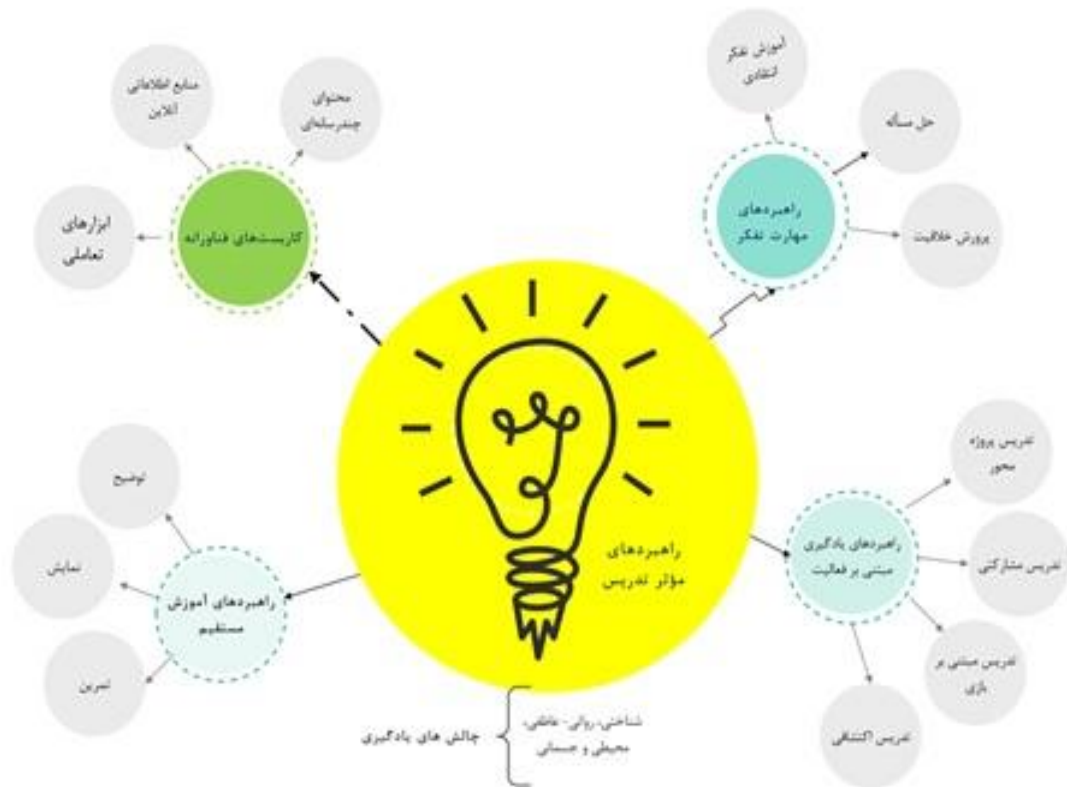
«... در جهت ارتقای پیشرفت و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان، باید گفت دانش‌آموزان از نظر سطح شناختی، سبک‌های یادگیری و انگیزه متفاوت هستند و این موضوع اجرای روش‌های مبتنی بر تفکر (مانند تفکر انتقادی و خلاق) را دشوار می‌کند. معلم باید از راهبردهای تفکیک‌شده مانند تکالیف متنوع و فعالیت‌های گروهی استفاده کند تا نیازهای همه دانش‌آموزان را پوشش دهد...» (کد P6) «... برای مثال، برای بالا بردن عملکرد دانش‌آموزان در دروسی مانند علوم و ریاضی معلم بایستی در حل مسائل پیچیده گروه‌های کوچک تشکیل دهد و زمینه تفکر انتقادی را تقویت کند و استفاده از فناوری مانند نرم‌افزارهای تعاملی، شبیه‌سازها و پلتفرم‌های آموزشی را در تدریس خود افزایش دهد تا بتواند یادگیری را جذاب‌تر کند...» (کد P13)

«... در عملکرد فارسی دانش‌آموزان، به‌ویژه در خواندن و درک متن، روش‌های داستان‌پردازی، بازآفرینی خلاق و گفت‌وگوهای گروهی می‌تواند بسیار مؤثر باشد. بنده در کلاس فارسی پس از اجرای «بلندخوانی» توسط دانش‌آموزان، میزان علاقه و عمق درک آنان را بارها حس کرده‌ام و این راهبرد (گفت‌وگوهای گروهی) در درس فارسی باعث شده است که دانش‌آموزان علاوه بر پیشرفت در فارسی در سایر دروس مانند مطالعات اجتماعی و هدیه‌های آسمانی نیز پیشرفت قابل‌توجهی داشته باشند...» (کد P8) «... در درس نگارش نیز، استفاده از فعالیت‌های واقعی، مثل نوشتن نامه، دعوت‌نامه یا خاطره‌نویسی روزانه، از روش‌های پیشنهادی مؤثر بنده هست. چراکه، به طور کلی، تأکید بر سودمندی محتوا برای زندگی واقعی دانش‌آموزان اصلی‌ترین شاخصه راهبرد اثربخش در همه دروس است...» (کد P8)

«... در عملکرد درس مطالعات اجتماعی، هنر و فارسی، راهبرد پروژه‌محور می‌تواند کارآمد باشد. برای مثال پروژه "بررسی آداب محله" با مصاحبه و عکاسی مفاهیم فرهنگ را عینی می‌کند. در فارسی، تولید پادکست برای روایت داستان‌های بومی و محلی، هم‌زمان مهارت‌های نوشتن و بیان را تقویت می‌نماید...» (کد P9)

«... از نظر بنده راهبردهای تدریس اثربخش الزاماً یکسان نیستند، بلکه باید متناسب با ماهیت درس انتخاب شوند. بر اساس تجربه خودم، روش‌های فعال (حل مسئله، کاوشگری، پروژه‌محور، تفکر‌محورانه و نظایر آن) در تمامی دروس موجب بهبود یادگیری معنی‌دار می‌شوند، اما درجه اثربخشی هر کدام در هر درس متفاوت است. برای مثال در پیشرفت ریاضی دانش‌آموزان پایه‌های چهارم به بعد بیشترین بهبود را با روش حل مسئله مشاهده کرده‌ام، در درس علوم با روش نمایش آزمایشگاهی و پروژه دانش‌آموزی و در زبان فارسی با روش‌های خلاق مانند قصه‌گویی و بحث آزاد توانسته‌ام رضایت دانش‌آموزانم را جلب کنم...» (کد P10) «... راهبرد کاربست فناوری در تمامی دروس الهام‌بخش بوده است. باید قبول کرد که در دنیای امروز، راهبردهای تدریس باید با ابزارهای فناورانه تلفیق شود. استفاده از نرم‌افزارهای ریاضی تعاملی به درک بصری مفاهیم کمک زیادی می‌کند. یا در یادگیری زبان فارسی، استفاده از برنامه‌هایی مانند Quizlet برای تقویت واژگان و تلفظ مفید است و انگیزه و عملکرد یادگیری را بالا می‌برد...» (کد P13)

در ترسیم شمای کلی تجارب زیسته آموزگاران از راهبردهای تدریس مؤثر بر کاهش چالش‌های یادگیری و ارتقای پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در مدارس ابتدایی باید گفت که هر راهبرد مؤثر از تدریس توسط معلم متأثر از چالش‌های یادگیری خاص آن دانش‌آموزان است، در بستر بوم آن مدرسه قابلیت بحث دارد و نمی‌توان نسخه‌ای یکسان پیچید و قابلیت اجرایی و کاربست به تمامی مدارس استان به‌ویژه مناطق روستایی را داشت. باید گفت موفقیت هر یک از راهبردهای تدریس شناسایی شده در این پژوهش به توانمندی معلم آن کلاس نسبت به هر یک از دروس مختلف ممکن است ناسازگار باشد، اما آنچه در این پژوهش بر اساس تجارب زیسته معلمان موفق به وقوع پیوست می‌تواند تا حدودی عمومیت پیدا کند. شکل ۱ مفهوم‌سازی تجارب زیسته معلمان در مدارس ابتدایی استان اردبیل است.

شکل ۱. مفهوم‌سازی تجارب زیسته آموزگاران از راهبردهای مؤثر تدریس در مدارس ابتدایی

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر شناسایی راهبردهای مؤثر تدریس در غلبه بر چالش‌های یادگیری و ارتقای پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان مقطع ابتدایی استان اردبیل با روش پدیدارشناسی تفسیری بود. یافته‌های حاصل از تحلیل داده‌های کیفی منجر به شناسایی ۵ مضمون فراگیر و ۱۷ مضمون سازمان‌دهنده شد که شامل چهار راهبرد تدریس اعم از: راهبردهای مهارت تفکر، راهبردهای کاربست فناوری، راهبردهای آموزش مستقیم و راهبردهای یادگیری مبتنی بر فعالیت در کاهش چالش‌های یادگیری و ارتقای پیشرفت تحصیلی بوده‌اند و چالش‌های یادگیری که ۴ مضمون سازمان‌دهنده چالش شناختی، روانی-عاطفی، محیطی و جسمانی را شامل می‌گردد. این مطالعه با وجود پیشینه مرتبط با نوآوری روش‌شناسی و عمق مطالعه از طریق تفسیر تجارب زیسته معلمان موفق و باتجربه در دوره ابتدایی در حل چالش‌های یادگیری کلاس درس دانش‌آموزان دوره ابتدایی انجام شده است که در پژوهش‌های قبلی مدنظر نبوده است.

در پاسخ به سؤال اول، مشارکت‌کنندگان معتقد بودند راهبردهای مؤثر تدریس امروزه در یادگیری لازم و ضروری به نظر می‌رسند و این راهبردها برخلاف راهبردهای سنتی تدریس می‌توانند چالش‌های یادگیری در کلاس درس را به حداقل برسانند. طبق نظر آن‌ها، راهبردهای زیادی هستند که معلمان می‌توانند در مدارس برای حل چالش‌های یادگیری به کار گیرند، اما در مدارس ابتدایی این راهبردها بر اساس هر درسی متفاوت هست. مثلاً، راهبردهای مهارت تفکر (با سه زیرمضمون: آموزش تفکر انتقادی، حل مسئله و تفکر خلاق) برای دروس ریاضیات و علوم تجربی بیشترین کاربرد را داشته‌اند. در جهت تبیین و تفسیر راهبردهای مهارت تفکر در کلاس‌های مدارس ابتدایی باید اذعان نمود که راهبردهای مهارت تفکر می‌توانند در کاستن از چالش‌های یادگیری مانند چالش‌های شناختی و روانی-عاطفی دانش‌آموزان مؤثر واقع شوند. از نظر مصاحبه‌شوندگان برای حل مشکلات یادگیری دروسی مانند ریاضی و علوم معلمان می‌بایست دانش‌آموزان را در توسعه مهارت‌های تفکر انتقادی و حل مسئله یاری رسانند. معلمان با ارائه مسائل چالشی و بحث‌های راهبردی، دانش‌آموزان را به تفکر عمیق تر ترغیب می‌کنند و با برقراری ارتباطات ارزش‌مدارانه مانند ارتباط با خدا، خود، دیگران و طبیعت می‌توانند آنان را در برابر پیامدهای زیست مناسب مدرسه‌ای و جامعه

تضمین نمایند. این نتیجه با نتایج پژوهش‌های اصغرپوردرشی و همکاران، ۱۴۰۳؛ عزمی، ۱۴۰۳؛ ولی‌زاده و همکاران، ۱۴۰۲؛ امیر لطفی، ۱۴۰۱؛ برزگر بفرویی و همکاران، ۱۳۹۹؛ Lamaro & Anena, 2024; Kar, 2022; Cooper & Ozansoy., 2022; Samavi et al, 2020 تا حدودی همخوانی دارد. عزمی (۱۴۰۳) اظهار نموده است که این روش‌ها به بهبود عملکرد تحصیلی، توسعه مهارت‌های حل مسئله، و افزایش انگیزه و تعامل دانش‌آموزان کمک می‌کند. در نتیجه، باید گفت آموزش اثربخش در دنیای امروز نمی‌تواند صرفاً بر انتقال دانش متمرکز باشد، بلکه باید به پرورش مهارت‌های شناختی، تفکر انتقادی، حل مسئله و خلاقیت منجر شود (Costa & Kallick, 2008). در این راستا، معلمان نیازمند بهره‌گیری از راهبردهایی هستند که نه تنها فهم عمیق‌تری از مفاهیم ایجاد کنند، بلکه به دانش‌آموزان کمک کنند خود به‌عنوان سازنده معنا در فرایند یادگیری ایفای نقش کنند. از نظر آموزگاران، در فرایند برنامه‌دستی ملی و همچنین عصر جدید آموزش در دنیا، این نوع راهبرد بالاترین اثربخشی را داشته است و اکثر مصاحبه‌شوندگان در آموزش دروسی مانند علوم و ریاضیات به این امر اذعان نموده‌اند.

علاوه بر راهبرد بالا، یکی دیگر از راهبردهای تدریس مؤثر راهبردهای کاربردی فناوری است که از نظر مشارکت‌کنندگان در پژوهش از اهمیت بسیار بالایی در کلاس درس برخوردار است. از نظر آن‌ها، راهبرد کاربردی فناوری در تمامی دروس الهام‌بخش بوده است و در دنیای امروز، راهبردهای تدریس باید با ابزارهای فناوری تلفیق شود تا بتوان در کاهش چالش‌های یادگیری و ارتقای پیشرفت و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان موفق شد. این نتیجه با نتایج پژوهش اسدی و احمدآبادی (۱۴۰۲)، بیرنوندی و همکاران (۱۴۰۳) و Libo-on & Perez (۲۰۲۲) همسو است. در تبیین این نتیجه باید گفت یکی از عواملی که باعث کاهش پیامدهای یادگیری دانش‌آموزان می‌شود، کمبود رسانه‌های یادگیری است (Nuraini et al, 2024). این راهبرد به دانش‌آموزان فرصت می‌دهد تا با استفاده از فناوری و رسانه در کلاس درس تجربه یادگیری را جذاب‌تر و مؤثرتر درک کنند. همچنین، به کمک این ابزارها می‌توانند به روش‌های مختلفی در کلاس درس ارائه مطالب نمایند، از جمله ارائه بصری مطالب، ایجاد تعامل بیشتر با دانش‌آموزان، و فراهم کردن دسترسی به منابع آموزشی گسترده‌تر (Humairah & Safutri, 2023). در این ارتباط، باید اذعان نمود ادغام فناوری با تدریس باعث افزایش کارآمدی تجربه یادگیری می‌شود و دانش‌آموزان را قادر می‌سازد در فرصت‌های آموزشی متنوع و غنی شرکت کنند (سیدکلان و مظهرپور، ۱۴۰۳) که باعث پیشرفت تحصیلی آن‌ها خواهد شد. از نظر مشارکت‌کنندگان در پژوهش، راهبردهای کاربردی فناوری اعم از استفاده از محتوای چندرسانه‌ای، معرفی منابع اطلاعاتی آنلاین به دانش‌آموزان و ابزارهای تعاملی در یادگیری در حل چالش‌های شناختی و روانی-عاطفی مؤثر واقع می‌شود، اما برخی از معلمان در مدارس ابتدایی به لحاظ چالش‌های محیطی همواره رنج می‌برند و امکانات مدارس اجازه فراهم نمودن این نوع از راهبردهای تدریس را برای معلمان نمی‌دهد.

راهبرد دیگر راهبردهای آموزش مستقیم است. راهبردهای آموزش مستقیم به مجموعه‌ای از روش‌ها و تکنیک‌هایی اشاره دارد که در آن معلم به‌طور صریح و مستقیم مطالب و مفاهیم درسی را به دانش‌آموزان ارائه می‌دهد. این رویکرد بر پایه انتقال اطلاعات و مهارت‌ها به‌صورت ساختارمند و سازماندهی‌شده استوار است و معمولاً شامل توضیح، نمایش و تمرین است. آموزش مهارت‌های پایه مانند خواندن و نوشتن، آموزش مفاهیم علمی و ریاضی، آموزش مهارت‌های ورزشی، آموزش زبان خارجی (Merlin & Rogers, 1981) با این راهبرد سازگاری بالاتری دارد. این نوع از راهبردهای تدریس برای کلاس‌های اول، دوم و سوم ابتدایی بیشترین کاربرد را دارد. این نتیجه با نتایج پژوهش‌های اصغرپوردرشی و همکاران (۱۴۰۳)، اسدی و احمدآبادی (۱۴۰۲)، امیر لطفی (۱۴۰۱)، خادمی و همکاران (۱۴۰۱) و Lamaro & Anena (۲۰۲۴) همخوانی دارد. در این ارتباط، باید گفت اکثر معلمان توضیح، پروژه و تمرین را به‌عنوان راهبردهای آموزشی و یادگیری بهتر ترجیح می‌دهند و از نظر آن‌ها ارائه و تمرین، در صورتی که تمرین بتواند پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان را در مدارس بهبود بخشد، در این پایه‌ها اساس کار آموزگاران را شکل خواهد داد که اکثر مشارکت‌کنندگان برای پایه‌های اول و دوم ابتدایی و تا حدودی سوم ابتدایی راهبردهای مستقیم آموزش را توصیه کرده‌اند. در نهایت، راهبردهای مبتنی بر فعالیت شامل تدریس پروژه‌محور، تدریس مشارکتی، تدریس مبتنی بر بازی و تدریس اکتشافی است. این راهبردها از نظر مصاحبه‌شوندگان سهم بیشتری در ارتقای پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در دوره دوم ابتدایی (چهارم، پنجم و ششم) داشته است. این نتیجه با نتایج پژوهش‌های بهروزیان و ظاهرپور (۱۴۰۰)، امیر لطفی (۱۴۰۱)، عبداللهیان بلوچی و همکاران (۱۴۰۱)، اسدی و احمدآبادی (۱۴۰۲)، Lamaro & Anena (۲۰۲۴) و Samavi et al (۲۰۲۰) همخوانی دارد. بر

اساس این یافته، باید اذعان نمود یادگیری مبتنی بر فعالیت یادگیرندگان دانش را از تجربیات عملی و تعامل با محیط آگاه می‌سازد (Dairo et al, 2024). در ریاضیات، که اغلب شامل بازی‌های تعاملی، فعالیت‌های گروهی و تمرین‌های حل مسئله در زندگی واقعی است، باید گفت معلمان در کلاس‌های درس مبتنی بر فعالیت، یک محیط یادگیری پویا ایجاد می‌کنند که در آن دانش‌آموزان به‌صورت جفت یا گروهی کار می‌کنند و همکاری و ارتباط را تشویق می‌کنند (Başkahya, 2021). در کل، باید اذعان نمود معلمان با این راهبردها می‌توانند چالش‌ها و مشکلات شناختی یادگیری دانش‌آموزان را تا حدودی حل کنند و در طول تحصیل دانش‌آموزان را با عملکرد مناسبی در دروس مختلف همراه سازند؛ علاوه بر چالش‌های شناختی یادگیری، معلمان با این راهبردها می‌توانند چالش‌های روانی-عاطفی آن‌ها را نیز کاهش دهند.

این مطالعه با محدودیت‌هایی مانند دامنه جغرافیایی محدود به جهت عدم تعمیم‌پذیری به کل کشور و پژوهش کیفی مبتنی بر بافت آموزش ابتدایی همراه بوده است. از این رو، پیشنهادهای کاربردی جهت کاهش چالش‌های یادگیری و ارتقای پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان برای معلمان دوره ابتدایی با توجه به یافته‌های پژوهش به شرح زیر ارائه می‌شود:

- طراحی دوره‌ها یا کارگاه‌های عملی راهبردهای تدریس مؤثر برای آموزگاران که با چالش‌های یادگیری در کلاس‌های درس مواجه هستند و دائم با مراکز یادگیری در آموزش و پرورش و دفتر گروه‌های درسی در ارتباط هستند.
- متناسب و استانداردسازی کلاس‌های درس دوره ابتدایی به جهت اندازه و تجهیزات و تعداد دانش‌آموزان در جهت رفع مشکلات معلمان در کار با دانش‌آموزان نیازمند توجه.
- آموزش و آگاه‌سازی والدین دانش‌آموزانی که با مشکلات یادگیری همواره چالش‌برانگیز بوده‌اند و پیشرفت تحصیلی این گروه از دانش‌آموزان همواره به‌عنوان مسئله مدرسه بوده است.
- توانمندسازی حرفه‌ای-روانی و انگیزشی معلمان دوره ابتدایی با برنامه‌های حمایتی توسط ادارات آموزش و پرورش تا نیازهای انگیزشی معلمان این دوره فراهم شود.
- پیشنهاد می‌شود شبکه اجتماعی و گروه‌های معلمان دوره ابتدایی جهت تبادل تجارب زیسته کلاس درس با موضوعیت‌های آموزشی راهبردهای مؤثر تدریس، شناسایی چالش‌های یادگیری و راهکارهای ارتقای پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان با نظارت سرگروه‌های آموزشی در نواحی استان تشکیل شود.

در نهایت توصیه می‌گردد ادارات کل استان با حمایت‌های مالی و معنوی زمینه حضور معلمان موفق و باتجربه استان را در حل مشکلات کلاس درس معلمان تازه‌کار را فراهم نمایند. از آنجا که نتایج این پژوهش در زیست‌بوم مدارس ابتدایی استان اردبیل (محدودیت) شکل گرفته است، پیشنهاد می‌گردد سایر محققان حوزه تعلیم و تربیت به واری‌های پژوهش‌هایی از جنس کیفی روایت‌پژوهی، مطالعه موردی و پدیدارشناسی در خصوص بررسی نقش فناوری‌های نوین آموزشی در مطالعات بعدی را در استان‌های مختلف انجام دهند.

مشارکت نویسندگان

این مقاله از رساله دکتری نویسنده اول استخراج شده است و نفر دوم مقاله به‌عنوان استاد راهنما و نفرات سوم و چهارم به‌عنوان اساتید مشاور در رساله مشارکت داشته‌اند.

تشکر و قدردانی

از همه معلمان عزیز و استادان محترمی که در این مقاله ما را یاری رساندند قدردانی می‌گردد؛ به‌ویژه سرگروه‌های برنامه درسی دوره ابتدایی اداره کل آموزش و پرورش استان اردبیل و مشارکت‌کنندگان در مصاحبه که نهایت همکاری لازم را در به ثمر نشستن این پژوهش داشتند.

تعارض منافع

«هیچ‌گونه تعارض منافع توسط نویسندگان بیان نشده است.»

منابع

- اسدی، مهدی، و احمدآبادی، آرزو. (۱۴۰۲). راهبردهای تدریس مؤثر در آموزش جغرافیا (مطالعه موردی: پایه‌ی دهم انسانی)، پژوهش در آموزش مطالعات اجتماعی، (۴)۵، (پیاپی ۱۸)، ۹۵-۱۱۲. https://journals.cfu.ac.ir/article_3480.html
- اسلامی‌نژاد، طاهره، و سعید، نسیم. (۱۳۹۹). مقایسه روش تدریس مبتنی بر تفکر فعال و روش تدریس سنتی بر خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان دختر پایه ششم ابتدایی شهرستان چابهار. پژوهش و نوآوری در آموزش ابتدایی، (۴)۲، ۴۴-۵۰. <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.26765500.1399.2.4.5.8>
- اصغرپوردرشدکی، لیدا، سبزیکاری، مهسا، و کاظمی مغانجوقی، آمنه. (۱۴۰۳). بررسی تأثیر روش‌های تدریس بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان مقطع ابتدایی. ششمین همایش بین‌المللی روان‌شناسی، علوم تربیتی مطالعات اجتماعی و فرهنگی، تهران. <https://civilica.com/doc/2133623/>
- امیرلطیفی، رخساره سادات. (۱۴۰۱). واکاوی راهبردهای آموزشی مؤثر بر مدیریت هدفمند پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان با اختلال بیش‌فعالی در دوره ابتدایی. پژوهش در آموزش کلاس‌های تلفیقی و چندپایه، (۳)۲، ۱-۱۵. https://educt.cfu.ac.ir/article_2484.html
- بختیاری، شهلا، و قاضی میر سعید، فرخ السادات. (۱۳۹۳). سیره پیامبر (ص) در کتاب‌های درسی دوره دبیرستان (تجربی و ریاضی) سال تحصیلی ۱۳۹۲-۱۳۹۱. مطالعات تاریخ فرهنگی (پژوهش‌نامه انجمن ایرانی تاریخ)، (۲۱)۶، ۴۷-۶۹. https://www.chistorys.ir/article_205178.html?lang=fa
- برزگر بفروبی، مهدی، ویسکرمی، حسنعلی، و برزگر بفروبی، کاظم. (۱۳۹۹). تأثیر روش تدریس بحث گروهی بر مهارت‌های اجتماعی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان ابتدایی، مجله مطالعات روان‌شناسی تربیتی، (۳۹)۱۷، ۱-۲۲. https://jeps.usb.ac.ir/article_5692.html
- بیرنوندی، ویدا، مرادی، رحیم، و یاسبلاخی شراهی، بهمن. (۱۴۰۳). اثربخشی راهبرد تدریس مبتنی بر فناوری بر اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان دوره ابتدایی. فناوری‌های آموزشی در یادگیری، (۲۳)۷، ۱۳۹-۱۵۴. <https://doi.org/10.22054/jti.2024.77373.1425>
- بهروزیان، بهروز، و طاهرپور، فاطمه. (۱۴۰۰). بررسی تأثیر روش تدریس معلم در ارتقای یادگیری دانش‌آموزان در فضای مجازی (اقدام پژوهی درس فلسفه)، مجله رویکردهای نوین آموزشی، (۲)۱۶، ۱۱۷-۱۳۲.
- تقی‌پور جاوی، اعظم. (۱۴۰۲). راهبردهای تدریس مؤثر در آموزش تاریخ با تأکید بر تدریس فعال و کار گروهی. پژوهش در آموزش تاریخ، (۴)۴، ۴۴-۶۰. <https://doi.org/10.48310/rhe.2023.3575>
- تمنایی‌فر، محمدرضا، و گندمی، زینب. (۱۳۹۰). رابطه انگیزه پیشرفت با پیشرفت تحصیلی در دانشجویان. دومه‌نامه علمی-پژوهشی راهبردهای آموزش در علوم پزشکی. (۱)۴، ۱۹-۱۵. <http://edcbmj.ir/article-1-104-fa.html>
- خادمی، نیما، امیراحمدی، فاطمه، و معجونی، حسین. (۱۴۰۱). بررسی راهبردهای تدریس اثربخش در کلاس‌های چندپایه مدارس ابتدایی ایران. پژوهش در آموزش کلاس‌های تلفیقی و چندپایه، (۳)۲. https://educt.cfu.ac.ir/article_2481.html?lang=fa
- زاهد بابلان، عادل، سیدکلان، سید محمد، و جباری، ثریا. (۱۴۰۰). کاوشی بر فهم ابعاد اقتدار معلمی در کلاس درس دانشگاهی؛ با رویکرد آمیخته (مورد مطالعه: دانشگاه فرهنگیان). مطالعات آموزشی و آموزشگاهی، (۱)۱۰، ۷۹-۵۳. <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.2423494.1400.10.1.3.8>
- سامری‌یار، مریم، رازدار، میکائیل، و همت‌یار، میر بشیر. (۱۳۹۹). تأثیر آموزش مهارت‌های تحصیلی بر انگیزش پیشرفت و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان پسر پایه ششم ابتدایی در درس ریاضی. پژوهش و نوآوری در آموزش ابتدایی، (۳)۲، ۵۰-۶۱. <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.26765500.1399.2.3.5.6>

- سیدکلان، سیدمحمد، و مظهریور، دیار. (۱۴۰۳). مروری نظام‌مند بر دانش محتوای تربیتی فناورانه (TPACK) معلمان زبان انگلیسی. *پژوهش‌های زبان‌شناختی در زبان‌های خارجی*، ۱۴(۱)، ۶۵-۸۷.
<https://doi.org/10.22059/jflr.2024.372007.1097>
- سیف، علی‌اکبر. (۱۴۰۰). *روانشناسی پرورشی نوین؛ روانشناسی یادگیری و آموزش*. تهران: دوران.
- صالحی‌زاده، مریم، قورچیان، نادرقلی، و محمد داوودی، امیرحسین. (۱۳۹۹). ارائه مدل مفهومی عوامل مؤثر بر کیفیت تدریس حرفه‌ای اساتید دانشگاه فرهنگیان با رویکرد مبتنی بر نظریه داده‌بنیاد. *نشریه ره‌یافتی نو در مدیریت آموزشی*، ۱۱(۳)، ۴۳-۶۹.
<https://www.magiran.com/p2165656>
- عبداللهمیان بلوچی، رضا، امانی، وحید، و اولی، اسماعیل. (۱۴۰۱). راهبردهای تدریس مؤثر و درست در آموزش علوم تجربی و تاثیر آن بر یادگیری دانش‌آموزان، *پژوهش در آموزش شیمی*، ۴(۴)، ۷۸-۱۰۰.
<https://doi.org/10.48310/chemedu.2023.2925>
- عزمی، نیلوفر. (۱۴۰۳). بررسی تاثیر روش‌های نوین تدریس بر یادگیری دانش‌آموزان. اولین همایش ملی راهبردهای آموزشی و پژوهشی در آموزش و پرورش، تهران.
<https://civilica.com/doc/2131676/>
- مقرب، مرضیه، ناطقی، کبری، و شریف‌زاده، غلامرضا. (۱۳۹۲). مقایسه تأثیر تدریس به شیوه طرح تدریس اعضای تیم و سخنرانی بر یادگیری و انگیزش تحصیلی دانشجویان پرستاری. *فصلنامه مراقب‌های نوین*، ۱۰(۳)، ۱۷۳-۱۸۲.
<https://doi.org/10.5812/modernc.12470>
- میرزایی، جمشید. (۱۳۹۸). راهبردهای تدریس مؤثر در آموزش مطالعات اجتماعی. *پژوهش در آموزش مطالعات اجتماعی*، ۱(۲)، ۲۷-۱.
<https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.27832279.1398.1.2.2.9>
- وحدتی دانشمند، علی، و سجادیه، نرگس. (۱۳۹۸). گذر از دوگانه توصیف-تفسیر در روش پدیدارشناسی با نظر به پدیدارشناسی در نزد مرلوپونتی. *روش‌شناسی علوم انسانی*، ۲۵(۱۰۰)، ۴۳-۵۸.
<https://doi.org/10.30471/mssh.2019.1678>
- ولی‌زاده، محمد، عبدی، رامین، آزادی‌خواه، آرمین، و محمدزاده، عرفان. (۱۴۰۲). بررسی رابطه بین روش‌های تدریس معلم با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان، کنفرانس بین‌المللی روان‌شناسی، علوم تربیتی و سبک زندگی، تهران.
<https://en.civilica.com/doc/2015494/>

References

- Aasadi, M. and Ahmadabadi, A. (2024). Effective teaching strategies in teaching geography (Case study: 10th-grade human). *Quarterly journal of research in social studies education*, 5(4), 95-112.
https://alborzmag.cfu.ac.ir/article_3480.html?lang=en (In Persian)
- Abdollahian Balochi, R.; Amani, V. & Oli, E. (2023). Effective and correct teaching strategies in teaching experimental science and its impact on students. *Research in Chemistry Education*, 4(4), 78-100.
<https://doi.org/10.48310/chemedu.2023.2925> (In Persian)
- Amirlotfi, R. (2022). Analysis of educational strategies affecting the targeted management of students' academic achievement with ADHD in elementary school. *Research in Teaching Integrated and Multi-Grade Classes*, 2(3), -. https://educt.cfu.ac.ir/article_2484.html (In Persian)
- Asgharpour Dareshki, L. ; Sabzikari, M. and Kazemi Moghanjooghi, A. (2024). Studying the effect of teaching methods on the academic achievement of elementary school students, *The sixth International Conference of Psychology Educational sciences, Social and Cultural studies*, Hamadan, <https://civilica.com/doc/2133623> (In Persian)
- Attride-Stirling, J. (2001). Thematic networks: An analytic tool for qualitative research. *Qualitative Research*, 1(۳), ۳۸۵-۴۰۵. <https://doi.org/10.1080/10771460100100307>

- Azmi, N. (2024). Investigating the impact of new teaching methods on student learning. The first national conference on educational and research strategies in education, Tehran. <https://civilica.com/doc/2131676/> (In Persian)
- Bakhtiari, S., and Ghazi Mir Saeed, F. (2014). The reflection of Sira of Muhammad, the Prophet, (God's Blessing and Peace be upon him) in the content of High School Textbooks, Experimental Sciences and Math/Physics Specialties, 2012-2013 School Year. *Muṭāliāt-i tārikh-i farhangī* (Cultural History Studies), 6(21), 47-69. https://www.chistorys.ir/article_205178.html?lang=en (In Persian)
- Barzegar Bafrooei, M. , Veiskarami, H. and Barzegar bafrooei, K. (2020). The effect of group discussion method on social skills and academic achievement of students in the primary students. *Journal of Educational Psychology Studies*, 17(39), 22-1. https://jeps.usb.ac.ir/article_5692.html?lang=en (In Persian)
- Başkahya, Z. I. (2021). *The effect of using game-based learning activities in algebra on seventh-grade students' algebra achievement, attitude towards mathematics and opinions about game-based learning activities* [Master's thesis, Middle East Technical University, Turkey]. <https://www.proquest.com/openview/54b16f9a6075ced7a96928c081127e2b/1?pq-origsite=gscholar&cbl=2026366&diss=y>
- Behroozian, B. and Taherpour, F. (2021). Investigating the Effect of Teacher's Teaching Method in Improving Students' learning in Virtual Space (philosophy course action research). *New Educational Approaches* , 16(2), 117-132. <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.24763608.1400.16.2.7.2> (In Persian)
- Beiranvandi, V. , Moradi, R. and Yasbolaghi Sharahi, B. (2024). Effectiveness of Technology Enabled Active Learning strategy on Academy Engagement of Elementary Students. *Educational Technologies in Learning*, 7(23), 139-154. <https://doi.org/10.22054/jti.2024.77373.1425> (In Persian)
- Chen Y., & Feng, S. (2019). The education of migrant children in China's urban public elementary schools: Evidence from Shanghai. *China Economic Review*. 54, 390-402. <https://doi.org/10.1016/j.chieco.2019.02.002>
- Cooper, J. J., & Ozansoy, K. (2022). The impacts of strategies in teaching on students' performance in school. *Near East University Online Journal of Education*, 5(2), 12–18. <https://dergi.neu.edu.tr/index.php/neuje/article/view/631>
- Costa, A. L., & Kallick, B. (Eds.). (2008). *Learning and leading with habits of mind: 16 essential characteristics for success*. ASCD. https://books.google.com/books?id=9lps41vfVOsC&printsec=copyright&source=gsb_pub_info_r
- Dairo, N. O. M., Okonkwo, N. C. A., & Orakwe, N. C. U. (2024). A review of primary school teachers' insight into traditional instruction and activity-based learning in mathematics education. *International Journal of Applied Research in Social Sciences*, 6(11), 2778-2790. https://www.researchgate.net/profile/Ifechukwu-Gil-Ozoudeh/publication/387001074_A_Review_of_Primary_School_Teachers'_Insight_into_Traditional_Instruction_and_Activity-Based_Learning_in_Mathematics_Education/links/675bff632547a96a922d0f08/A-Review-of-Primary-School-Teachers-Insight-into-Traditional-Instruction-and-Activity-Based-Learning-in-Mathematics-Education.pdf
- Damayanti, M. R., Sudira, P. G., & Nopriani, N. L. P. (2020). Effectiveness of a school-based peer-led education program on high school students' health behavior in a boarding school in Bali, Indonesia. *Enfermería Clínica*, 30, 90-95. <https://doi.org/10.1016/j.enfcli.2020.07.019>
- Darling-Hammond, L. (2019). *A license to teach: Building a profession for 21st century schools*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780429039928>

- Eslaminejad, T. and Saeid, N. (2021). Comparison of Active thinking and Traditional Teaching Methods on Self-efficacy among Female Sixth-Grade Elementary Students in Chabahar. *Research and Innovation in Primary Education*, 2(4), 44-50. <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.26765500.1399.2.4.5.8> (In Persian)
- Fan, W., & Liang, Y. (2020). The impact of school autonomy and education marketization in the United Kingdom. *Journal of Policy Modeling*, 42(5), 1038-1048. <https://doi.org/10.1016/j.jpolmod.2020.04.007>
- Gao, S. (2015). *Relations among future orientation, school bonding, and school bullying in adolescents in rural China*. [Doctoral dissertation, University of Hong Kong]. HKU Theses Online (HKUTO). https://doi.org/10.5353/th_b5558974
- Humairah, E., & Safutri, L. W. (2023). Utilization of technological developments as learning media in elementary school. In *International Conference on Teaching and Learning* (Vol. 1, pp. 275-284). <https://conference.ut.ac.id/index.php/ictl/article/view/1933>
- Iqbal, S., Anum, M., Ahmad, S., Zaman, Q., & Shah, S. H. (2024). Evaluating university teaching effectiveness and its impact on student achievement: Insights from the university of Peshawar. *Journal of Social Signs Review*, 2(4), 82-108. <https://socialsignsreview.com/index.php/12/article/download/39/35/73>
- Kar, E. B. (2022). Investigating the effect of concept teaching strategy on academic success. *International Journal of Progressive Education*, 18(4), 255-266. <https://doi.org/10.29329/ijpe.2022.459.18>
- Khademi, N., Amirahmadi, F. and Maajouni, H. (2022). Investigating Effective Teaching Strategies in Multi-grade Classrooms in Iranian Primary Schools. *Research in Teaching Integrated and Multi-Grade Classes*, 2(3), -. https://educt.cfu.ac.ir/article_2481.html?lang=en (In Persian)
- Lamaro, G., & Anena, D. J. (2024). Relationship between teaching strategies and students' academic performance at ordinary level secondary schools in gulu district. *East African Journal of Education Studies*, 7(2), 330-347. <https://doi.org/10.37284/eajes.7.2.1953>
- Libo-on, J., & Perez, J. (2022). Effects of four teaching strategies on the academic performance of senior high school students. *Romblon State University Research Journal*, 3(2), 22-30. <https://ojs.rsu.edu.ph/index.php/rsurj/article/download/60/45>
- Merlin, S. B., & Rogers, S. F. (1981). Direct teaching strategies. *The Reading Teacher*, ۳۵(۳), ۲۹۲-۲۹۷. <https://www.jstor.org/stable/20197979>
- Mirzaei, J. (2020). Effective teaching strategies in teaching social studies. *Quarterly journal of research in social studies education*, 1(2), 1-27. <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.27832279.1398.1.2.2.9> (In Persian)
- Mogharab M, Nateghi K, Shamaie-Zavareh A, Sharifzadeh G. (2016). The Correlation of Religious Orientation with Depression Among Critical Care and Emergency Room Nurses. *Mod Care J*;13(3):e12470. <https://doi.org/10.5812/modernc.12470> (In Persian)
- Nuraini, S., Rihatno, T., Fadhillah, R. P., Marini, A., Sagita, J., Safitri, D., & Dewiyani, L. (2024). Multimedia mobile application to improve the academic achievement of fifth grade elementary school students in physical education classes. *Journal of Education Research and Evaluation*, 8(1), 95-99. <https://doi.org/10.23887/jere.v8i1.69862>
- Pericas, C., Clotas, C., Espelt, A., López, M. J., Bosque-Prous, M., Juárez, O., & Bartroli, M. (2022). Effectiveness of school-based emotional education program: A cluster-randomized controlled trial. *Public Health*, 210, 142-148. <https://doi.org/10.1016/j.puhe.2022.06.013>

- Piasta, S. B., Connor, C. M., Fishman, B. J., & Morrison, F. J. (2009). Teachers' knowledge of literacy concepts, classroom practices, and student reading growth. *Scientific Studies of Reading, 13*(3), ۲۲۴-۲۴۸. <https://doi.org/10.1080/10888430902851364>
- Rau, G., & Shih, Y. S. (2021). Evaluation of Cohen's kappa and other measures of inter-rater agreement for genre analysis and other nominal data. *Journal of English for Academic Purposes, 53*, Article ۱۰۱۰۲۶. <https://doi.org/10.1016/j.jep.2021.101026>
- Salehizadeh, M.; Ghourchian, N., & Mohammad Davoudi, A.H. (2020). Presentation of Conceptual Model Factors Affecting the Quality of Teaching of Professors of University of Farhangian with a Basis Based Data Theory Approach. *journal of new approach in educational administration, 11*(3 (43)), 69-92. SID. <https://sid.ir/paper/999083/en> (In Persian)
- Samavi, S. A., Javidi, H., Kazemi, S., & Bagholi, H. (2020). Investigating the impact of teaching based on flipped learning on the academic achievement of sixth-grade students. *Iranian Evolutionary Educational Psychology Journal, 2*(2), 89-97. DOI: 10.29252/ieepj.2.2.89
- Sameriyar, M. , Razdar, M. and Hemmatyar, M. B. (2020). The Impact of Academic Skills' instruction on Achievement Motivation and Academic Performance of Elementary Sixth Grade Male Students in Mathematics. *Research and Innovation in Primary Education, 2*(3), 50-61. <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.26765500.1399.2.3.5.6> (In Persian)
- Seif, A.A. (2020). Modern Educational Psychology; Psychology of Learning and Education. Tehran: Doran.
- Seyyedkalan, S.M. & Mazharpour, D. (2024). A systematic review of Technological Pedagogical Content Knowledge (TPACK) of EFL teachers. *Journal of Foreign Language Research, 14*(1), 65-87. <https://doi.org/10.22059/jflr.2024.372007.1097> (In Persian)
- Slavin, R. E. (2011). Instruction based on cooperative learning. In R. E. Mayer & P. A. Alexander (Eds.), *Handbook of research on learning and instruction* (pp. 344-360). Routledge. <https://www.taylorfrancis.com/chapters/edit/10.4324/9780203839089-26/instruction-based-cooperative-learning-robert-slavin>
- Sullivan, A. L., Sadeh, S., & Houri, A. K. (2019). Are school psychologists' special education eligibility decisions reliable and unbiased?: A multi-study experimental investigation. *Journal of school psychology, ۷۷*, ۹۰-۱۰۹. <https://doi.org/10.1016/j.jsp.2019.10.006>
- Taghipour Javi, A. (2023). Effective teaching strategies in history education with emphasis on active teaching and teamwork. *Research in History Education, 4*(4), 44-60. <https://doi.org/10.48310/rhe.2023.3575> (In Persian)
- Tamannaifar M. R., Gandomi Z. (2011). Correlation between achievement motivation and academic achievement in university students. *Educ Strategy Med Sci; 4* (1) :15-19. <http://edcbmj.ir/article-1-104-fa.html> (In Persian)
- Vahdati Daneshmand, A., & Sajjadih, N. (2019). Crossing the Description - Interpretation Dualism in Phenomenology with Merleau-Ponty. *Methodology of Social Sciences and Humanities, 25*(100), 43-58. <https://doi.org/10.30471/mssh.2019.1678> (In Persian)
- Valizadeh, M.; Abdi, R.; Azadikhah, A. and Mohammadzadeh, E. (1402). Studying the relationship between teacher teaching methods and students' academic achievement, The 13th International Conference on Psychology, Educational Sciences and Lifestyle, <https://civilica.com/doc/2015494> (In Persian)
- Zahed, A. , Seyyedkalan, S. M. and jabbari, S. (2021). Exploring the Understanding of the Dimensions of the Teacher's Authority in the Classroom; With a Mixed Approach (The Case: Farhangian University). *Educational and Scholastic studies, 10*(1), 53-79. <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.2423494.1400.10.1.3.8> (In Persian)